

แผนการสอน

รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โดย

อาจารย์

ไพพรร วังงามใส

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดให้ พร้อมทั้งดำเนินการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามหลักการของหลักสูตร เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาไทย ดังนั้นขั้นตอนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียนของครูผู้สอน จึงจัดเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับอนุญาต) เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางวางแผนจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐานและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) ที่มุ่งเน้นกระบวนการคิดและการประกันคุณภาพผู้เรียน ช่วยให้ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา สามารถมั่นใจในผลการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียนที่มีหลักฐานตรวจสอบผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

คณะผู้จัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน ได้ดำเนินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (สวก.) กำหนดขึ้น เพื่อเป็นเอกภาพเดียวกันตามองค์ประกอบต่อไปนี้

องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ อิงมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้ที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้ .....

ชั้น .....

เวลาเรียน ..... ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

.....

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

.....

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

.....

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

.....

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

.....

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

(ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้...)

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

7.3 การประเมินหลังเรียน

(ทำแบบทดสอบหลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้...)

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

8. กิจกรรมการเรียนรู้

.....

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

.....

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ .....

ชั้น .....

เรื่อง .....

เวลาเรียน ..... ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

.....

2. ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

.....

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

.....

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

6. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนและขั้นตอนการจัดกิจกรรม

คำถามกระตุ้นความคิด

7. การวัดและการประเมินผล

.....

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

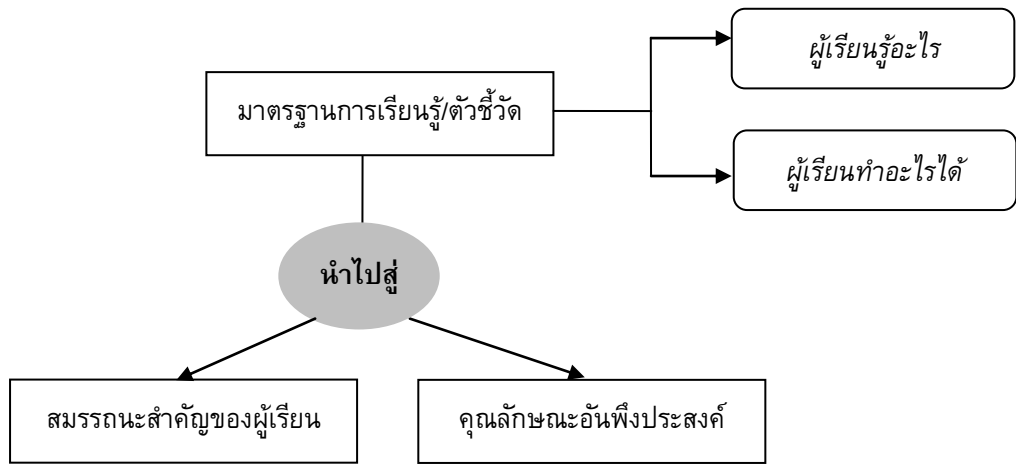
.....

คำนำ (ต่อ)

ผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ ไปเป็นคู่มือวางแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้หนังสือเรียนรายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ฉบับอนุญาต) ที่ทางบริษัทจัดพิมพ์จำหน่าย โดยออกแบบการเรียนรู้ (Instructional Design) ตามหลักการสำคัญ คือ

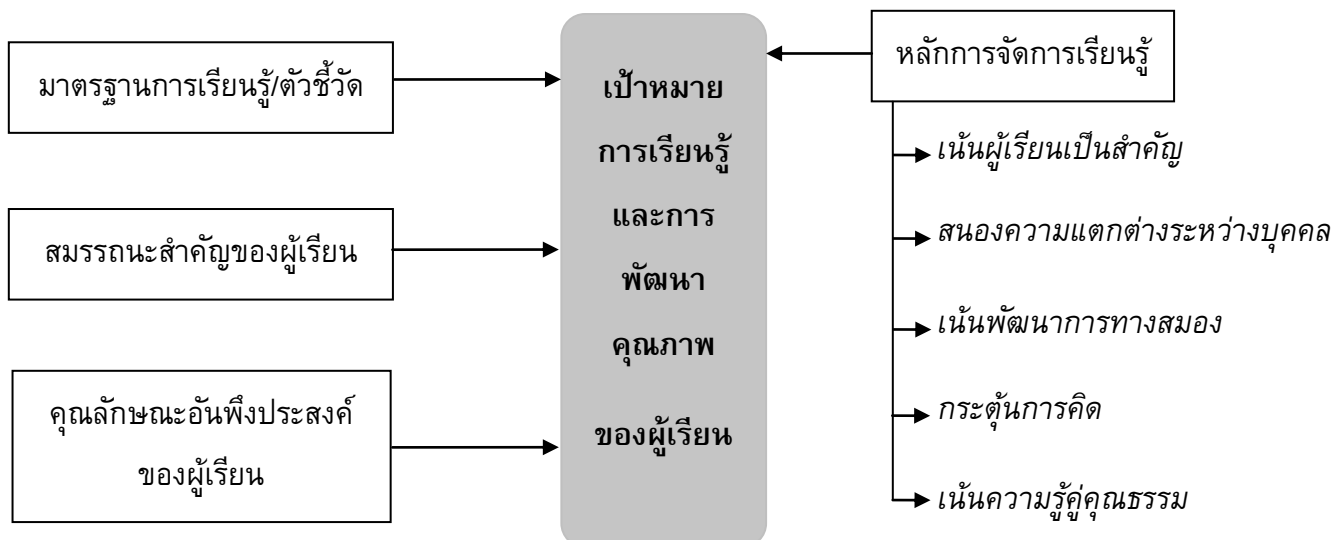
1. หลักการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย จะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไว้เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานตัวชี้วัดทุกข้อว่า ระบุให้ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอะไร และต้องสามารถลงมือปฏิบัติอะไรได้บ้าง และผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามมาตรฐานตัวชี้วัดนี้จะนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้านใดแก่ผู้เรียน

2. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อผู้สอนวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานตัวชี้วัดและได้กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว จึงกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้จนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ

3. หลักการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สู่มาตรฐานตัวชี้วัด

เมื่อผู้สอนกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้ และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้แล้ว จึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่จะฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุผลตามมาตรฐานตัวชี้วัด โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายในหน่วยนั้นๆ เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการทางสังคม ฯลฯ กระบวนการเรียนรู้ที่มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัตินั้นจะต้องนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

4. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยผู้สอนต้องกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติให้ชัดเจน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกฝนและฝึกปฏิบัติมากที่สุด ตามแนวคิดและวิธีการสำคัญ คือ

1) การเรียนรู้ เป็นกระบวนการทางสติปัญญา ที่ผู้เรียนทุกคนต้องใช้สมองคิดและทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ร่วมกับการลงมือปฏิบัติ ทดลองค้นคว้า จนสามารถสรุปเป็นความรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำเสนอผลงาน แสดงองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้

2) การสอน เป็นการเลือกวิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในหน่วยนั้นๆ และที่สำคัญคือต้องเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องเลือกใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอน และรูปแบบการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นจนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ

3) รูปแบบการสอน ควรเป็นวิธีการและขั้นตอนฝึกปฏิบัติที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบ เช่น รูปแบบการสอนตามวัฏจักรการสร้างความรู้แบบ 5E รูปแบบ การสอนโดยใช้การคิดแบบโยนิโสมนสิการ รูปแบบการสอนแบบ CIPPA Model รูปแบบ การเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 4MAT รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค JIGSAW, STAD, TAI, TGT เป็นต้น

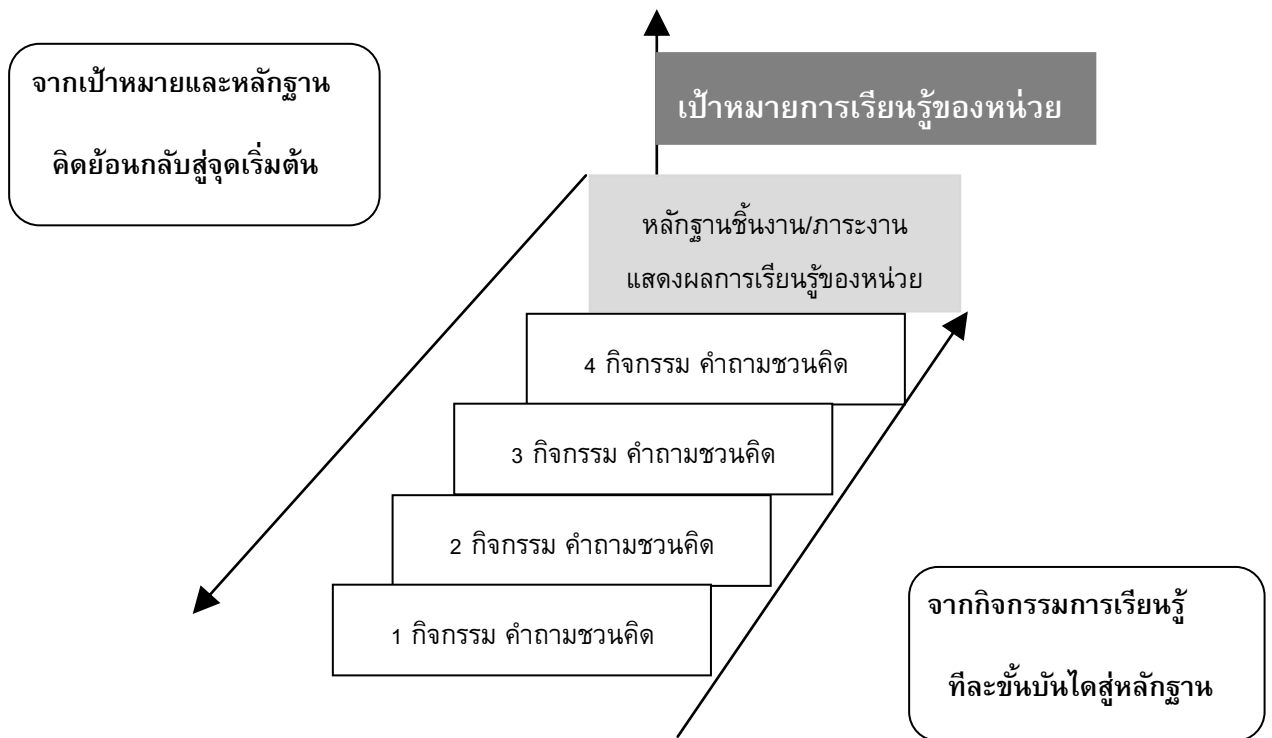
4) วิธีการสอน ควรเลือกใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน ความถนัด ความสนใจ และสภาพปัญหาของผู้เรียน วิธีสอนที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในระดับผลสัมฤทธิ์ที่สูง เช่น วิธีการสอนแบบบรรยาย การสาธิต การทดลอง การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การใช้กรณีตัวอย่าง การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้ศูนย์การเรียน การใช้บทเรียนแบบโปรแกรม เป็นต้น

5) เทคนิคการสอน ควรเลือกใช้เทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการสอน และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ง่ายขึ้น สามารถกระตุ้นความสนใจและจูงใจให้ผู้เรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เทคนิคการใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) เทคนิคการใช้คำถาม เทคนิคการเล่นบทบาทสมมติ การเล่นเกม การใช้ตัวอย่างกระตุ้นความคิด การใช้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เป็นต้น

6) สื่อการเรียนการสอน ควรเลือกใช้สื่อหลากหลายกระตุ้นความสนใจ และทำความเข้าใจในเนื้อหา สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตัวชี้วัดอย่างราบรื่น เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบการสอน แลปวิดีโอ แผ่นสไลด์ คอมพิวเตอร์ VCD LCD Visualizer เป็นต้น ควรเตรียมสื่อให้ครอบคลุมทั้งสื่อการสอนของครูและสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับตรวจสอบ

เมื่อผู้สอนวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ รวมถึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนไว้เรียบร้อยแล้ว จึงนำเทคนิควิธีการสอน วิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ไปลงมือจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่การสร้างชิ้นงานหรือภาระงาน เกิดทักษะกระบวนการและสมรรถนะสำคัญตามธรรมชาติวิชา รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงแล้ว จะต้องฝึกฝนกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด และใช้ระดับคำถามให้สัมพันธ์กับเนื้อหาการเรียนรู้ตั้งแต่ระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจบทเรียนอย่างลึกซึ้งแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบ O-NET ซึ่งเป็นการทดสอบระดับชาติที่เน้นกระบวนการคิดระดับวิเคราะห์สังเคราะห์ด้วย ในแต่ละแผนการเรียนรู้จึงมีการระบุคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนไว้ด้วยทุกกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนวิธีการทำข้อสอบ O-NET ควบคู่ไปกับการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่สำคัญ

6. การเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอก (สมศ. รอบที่ 3)

ในปีการศึกษา 2554 ถึง 2558 สถานศึกษาทุกแห่งต้องเตรียมการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในรอบที่ 3 ตามตารางเปรียบเทียบด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ.

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2553 กระทรวงศึกษาธิการ <i>(ด้านคุณภาพผู้เรียน 6 มาตรฐาน)</i>	มาตรฐานเพื่อการประเมิน คุณภาพภายนอก รอบสาม <i>(ด้านคุณภาพผู้เรียน 5 ตัวบ่งชี้หลัก)</i>
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ	ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและ
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	สุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบคิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล	อย่างต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	ผู้เรียน
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยจะครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจ (K) ด้านทักษะกระบวนการ (P) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) ตามหลักสูตรแกนกลางฯ 2551 พร้อมทั้งออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผล รวมทั้งแบบบันทึกผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ ไว้ครบถ้วน สอดคล้องกับมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน และตัวบ่งชี้ที่ต้องรับการประเมินภายนอกจาก สมศ. เช่น แบบบันทึกผลด้านการคิดวิเคราะห์ ด้านการอ่านและแสวงหาความรู้ ด้านสมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร เป็นต้น ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ประกอบการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Reports) จึงมั่นใจอย่างยิ่งว่า การนำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ไปเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกประการ

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
• การพัฒนาศักยภาพการคิดของผู้เรียน	พิเศษ 1-19
• คำอธิบายรายวิชา	พิเศษ 20
• โครงสร้างรายวิชา	พิเศษ 21
• โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	พิเศษ 22-24
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	1-32
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความจริงและข้อเท็จจริง	33-78
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน	79-140
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย	141-174
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ออยุธยาเมืองเก่า	175-278
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 พัฒนาการสมัยธนบุรี	279-314
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิปัญญาไทย	315-359

การพัฒนาศักยภาพการคิดของผู้เรียน

โดย เอกรินทร์ สีมหาศาล

1 การคิดและกระบวนการคิด

การคิดเป็นพฤติกรรมการทำงานทางสมองของมนุษย์ ในการเรียบเรียงข้อมูลความรู้และความรู้สึกนึกคิดที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ผ่านการดู การอ่าน การฟัง การสังเกต การสัมผัส และการดึงข้อมูลความรู้ที่บรรจุอยู่ในสมองเดิม ตามประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกสั่งสมมา

ทักษะการคิดจึงเป็นพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงการกระทำออกมาได้อย่างชัดเจนมองเห็นเป็นรูปธรรม เช่น พฤติกรรมการสังเกต แสดงออกด้วยการเพ่งดูอย่างพิถีพิถัน หรือพฤติกรรมการเปรียบเทียบ เป็นการนำลักษณะของสิ่งของตั้งแต่สองอย่างขึ้นไปมาเปรียบเทียบกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งเหมือนหรือสิ่งต่าง เป็นต้น

ดังนั้น การคิดจึงเป็นพฤติกรรมซับซ้อนที่มีลักษณะแยกย่อยแตกต่างกันไป เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดไตร่ตรองโดยใช้วิจารณญาณ ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของร่างกาย ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่รับรู้เข้ามาใหม่กับข้อมูลเก่าที่ถูกบรรจุอยู่ในคลังสมองของคนเราตลอดเวลา

หากเปรียบเทียบการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์กับสมองมนุษย์หรืออาจเปรียบได้กับสมองคนกับสมองกล จะพบว่า การทำงานของสมองคน ประกอบด้วยความชาญฉลาด 3 ลักษณะ คือ

1. **ความสามารถในการเรียนรู้และสืบค้น (Tactical Intelligence)** ทั้งในรูปแบบการสังเกต การค้นหา การซักถาม การทดลองปฏิบัติ เป็นต้น
2. **ความสามารถในการแยกแยะคุณค่า (Emotional Intelligence)** ทั้งในรูปแบบการตัดสินใจ การลงมติ การแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่เห็นด้วย หรือต่อต้าน หรือวางเฉย เป็นต้น
3. **ความสามารถในการประมวลเนื้อหาสาระ (Content Intelligence)** จากเรื่องราวที่เรียนรู้ใหม่ ผสมผสานกับประสบการณ์เดิมที่ถูกจัดเก็บอยู่ในสมอง โดยผ่านกระบวนการกลั่นกรอง และสังเคราะห์เป็นความรู้ใหม่ ที่มักประกอบไปด้วยความเข้าใจ เหตุผล และทัศนคติ ทั้งในเชิงบวกหรือเชิงลบ ซึ่งความรู้สึกนึกคิดต่อเรื่องราวต่างๆ นี้เองที่สมองกลของคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานได้เหมือนสมองของมนุษย์

การฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียนจึงต้องกระตุ้นการทำงานและเสริมสร้างความสามารถของสมองทั้ง 3 ด้าน ที่กล่าวมา จึงจะบังเกิดผลการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ คือ บังเกิดความรู้ความเข้าใจที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น บังเกิดความชำนาญในทักษะและการปฏิบัติได้คล่องแคล่วขึ้น และที่สำคัญบังเกิดค่านิยมคุณธรรมที่ออกมาขึ้นในจิตใจของผู้เรียน

๒ การสร้างศักยภาพในการคิดของสมอง

การจัดการเรียนการสอนตามจุดหมายของการปฏิรูปการเรียนรู้ทศวรรษที่ 2 และเป้าหมายการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดและการเรียนรู้ ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับกระบวนการทำงานทางสมองของผู้เรียน (Brain Based Learning : BBL) โดยฝึกฝนพฤติกรรมความคิดระดับต่างๆ ตามลำดับทักษะกระบวนการคิดที่เป็นแกนสำคัญ (Core Thinking Processes) ดังนี้

1. การสังเกตลักษณะของสิ่งต่างๆ
2. การสังเกตและระบุความเหมือน
3. การสังเกตและจำแนกความแตกต่าง
4. การจัดหมวดหมู่สิ่งของหรือตัวอย่างที่เข้าพวก
5. การระบุสิ่งของและจำแนกตัวอย่างที่ไม่เข้าพวก
6. การเปรียบเทียบและระบุข้อมูลความรู้ได้ถูกต้อง
7. การค้นหาสิ่งของที่มีลักษณะหมวดหมู่เดียวกัน
8. การรวบรวมและจัดลำดับสิ่งของตามขนาด
9. การรวบรวมและจัดลำดับเหตุการณ์ตามกาลเวลา
10. การยกตัวอย่างและการกล่าวอ้าง
11. การสรุปความหมายจากสิ่งที่อ่านหรือฟัง
12. การสรุปความหมายจากสิ่งที่สังเกตและพบเห็น
13. การวิเคราะห์เชื่อมโยงความสัมพันธ์
14. การวิเคราะห์รูปแบบและจัดลำดับความสำคัญ
15. การวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างความรู้ความคิด
16. การนำเสนอข้อมูลความรู้ความคิดเป็นระบบ
17. การแยกแยะข้อเท็จจริง และรายละเอียดที่เป็นความคิดเห็น
18. การนิยามและการสรุปความ
19. การค้นหาความเชื่อพื้นฐานและการอ้างอิง
20. การแยกแยะรายละเอียดที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันและการใช้เหตุผล
21. การคิดวิเคราะห์ข้อมูลความรู้จากเรื่องที่อ่านอย่างมีวิจารณญาณ
22. การตั้งสมมติฐานและการตัดสินใจ
23. การทดสอบสมมติฐาน อธิบายสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น
24. การพินิจพิเคราะห์ ทำความกระจ่าง และเสนอความคิดที่แตกต่าง
25. การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การจัดระบบและโครงสร้าง
26. การออกแบบสร้างสรรค์และการประยุกต์ดัดแปลง

รูปแบบการคิดทั้ง 26 ประเภทนี้ ผู้สอนสามารถนำมาสร้างเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดกิจกรรม การเรียนการสอน มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมความคิดตามลำดับเนื้อหาการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยและจิตวิทยาการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประถมศึกษาปีที่ 4-6 และ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งจะสะท้อนออกมาได้อย่างชัดเจนว่า ผู้เรียนมีความสามารถคิดคล่อง คิดละเอียด คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดหลากหลาย และคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันไปตามคุณลักษณะและภูมิหลังประสบการณ์ การเรียนรู้ที่สั่งสมอยู่ในสมองเดิมของผู้เรียนแต่ละคน

๓ การพัฒนากระบวนการคิด

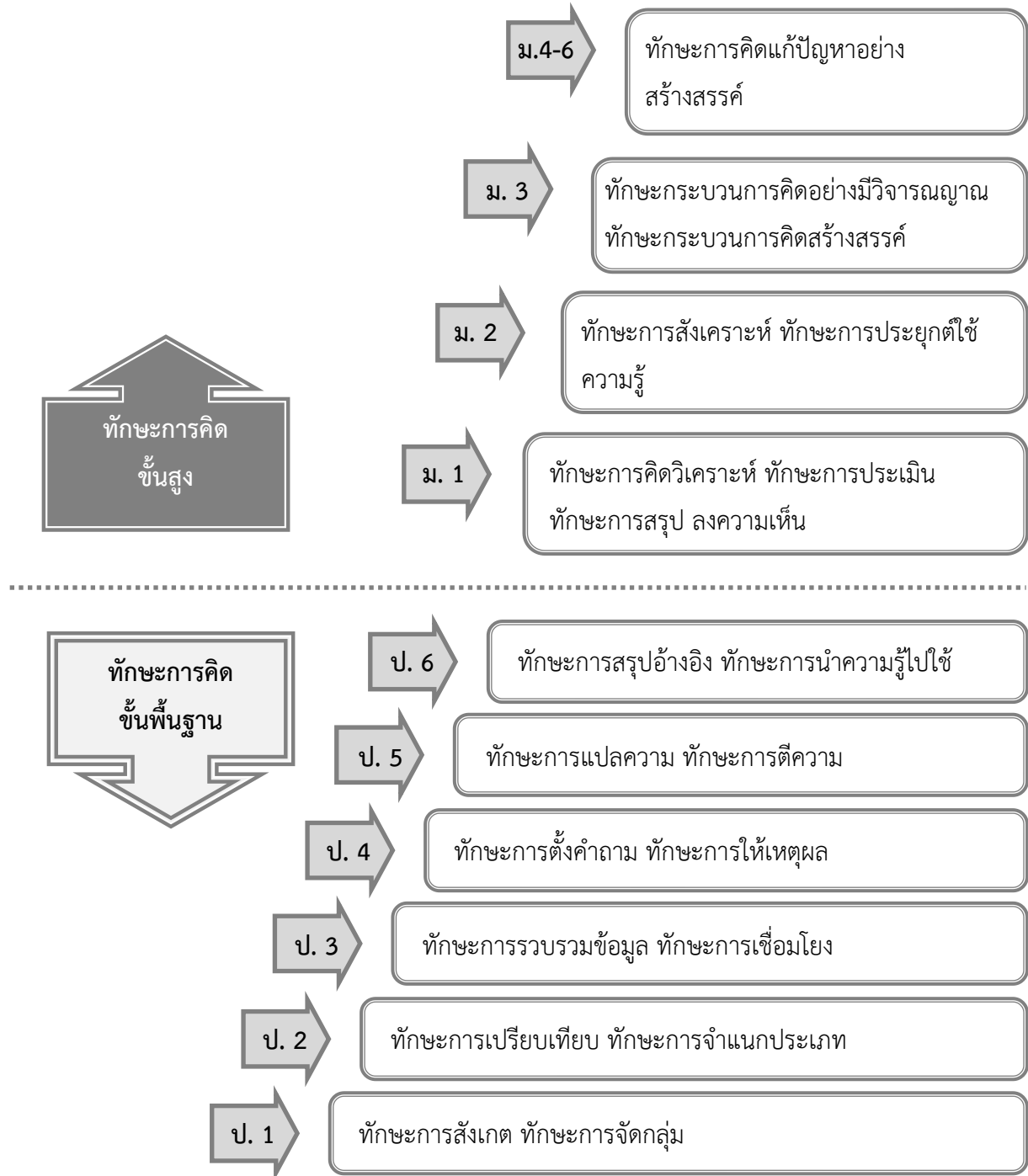
การคิดเป็น คิดคล่อง คิดได้ชัดเจน จนสามารถคิดเป็น ปฏิบัติเป็น และแก้ปัญหาได้ จะมีลักษณะเป็น กระบวนการ การพัฒนาการคิดแก่ผู้เรียนจึงเป็นการสอนกระบวนการและฝึกฝนวิธีการอย่างหลากหลายที่เป็น ปัจจัยส่งเสริมเกื้อกูลกัน คือ

1. การสร้างความพร้อมด้านร่างกาย นับตั้งแต่การรับประทานอาหาร ดื่มน้ำ การหายใจ การผ่อนคลาย การฟัง เสียงดนตรีหรือฟังเพลง การบริหารสมองด้วยการบริหารร่างกายอย่างถูกวิธี
2. การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการคิด การเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง
3. การจัดกิจกรรมและการสร้างเนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการฝึกฝนวิธีการคิดรูปแบบต่างๆ โดยใช้การเรียนรู้กระตุ้นผ่านการสอนและการฝึกทักษะการคิด
4. การจัดกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดตามทฤษฎีต่างๆ ที่ผ่านการวิจัยและ พัฒนามาแล้ว เช่น ทฤษฎีปัญหา ทฤษฎีการสร้างความรู้ หลักเสริมสร้างความเป็นพหุสุด และหลักโยนิโสมนสิการของพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมบูรณาการการสอนกับการฝึกทักษะการ คิดในกลุ่มสาระต่างๆ และการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการ เป็นต้น
5. การใช้เทคนิควิธีการที่ส่งเสริมและพัฒนาการคิดของผู้เรียน สอดแทรกในบทเรียนต่างๆ เช่น เทคนิค การใช้คำถาม การอภิปรายโดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ การทำผังกราฟิก แผนภูมิความรู้ ผังมโนทัศน์ และการใช้กิจกรรมบริหารสมอง (brain gym) เป็นต้น ซึ่งมีผู้พัฒนาเทคนิควิธีการเหล่านี้และได้รับความนิยมน้อย่างแพร่หลายในสถานศึกษาต่างๆ

หมายเหตุ : การสร้างศักยภาพการคิดผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดให้แก่ผู้เรียนเป็น หัวใจสำคัญอย่างยิ่งของการปฏิรูปการศึกษา และยังใช้เกณฑ์ประเมินวิทยฐานะครู รวมทั้งมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของวิชาชีพครู โปรดศึกษาวิธีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด จากคู่มือครูและ แผนการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกรายวิชา ที่จัดพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด และศึกษาค้นคว้าจาก www.aksorn.com ได้ตลอดเวลา

จุดเน้นการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

ทักษะการคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ป. 6

ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการระบุ ทักษะการแปลความ
ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะกระบวนการคิด
อย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดกว้าง ทักษะการคิดไกล ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการประเมิน ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้
ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการตีความ ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการคัดแยก

ป. 5

ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการ
หาแบบแผน ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสำรวจ ทักษะ
การตีความ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการสังเกต ทักษะการให้เหตุผล
ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการระบุ ทักษะการจำแนก
ประเภท ทักษะการประเมิน ทักษะการเรียงลำดับ

ป. 4

ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการ
เชื่อมโยง ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการสังเกต ทักษะการตีความ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสรุปย่อ ทักษะการ
เปรียบเทียบ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการระบุ ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการพยากรณ์ ทักษะการ
ประเมิน ทักษะการสรุปอ้างอิง ทักษะการเรียงลำดับ

ป. 3

ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการ
หาแบบแผน ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสำรวจ ทักษะ
การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการเปรียบเทียบ
ทักษะการตัดสินใจ ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสังเกต ทักษะการ
จำแนกประเภท ทักษะการสรุปอ้างอิง

ป. 2

ทักษะการทำให้กระจ่าง ทักษะการหาแบบแผน ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการ
หาความเชื่อพื้นฐาน ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการสังเกต ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการพิสูจน์ความ
จริง ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการจัดกลุ่ม
ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการพยากรณ์ ทักษะการคัดแยก ทักษะการสร้างความรู้ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการระบุ
ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการสรุปย่อ

ป. 1

ทักษะการจัดโครงสร้าง ทักษะการรวบรวมข้อมูล ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการนำความรู้ไปใช้ ทักษะการสำรวจค้นหา ทักษะการ
สังเกต ทักษะการให้คำจำกัดความ ทักษะการตีความ ทักษะการแปลความ ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการ
เปรียบเทียบ ทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะการระบุ ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการจัดระเบียบ ทักษะการสื่อสาร ทักษะ
กระบวนการคิดแก้ปัญหา ทักษะการสรุปลงความเห็น ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสร้างความรู้

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)

นโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561)
วิสัยทัศน์ คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
เป้าหมาย ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
ประเด็นหลักของเป้าหมายปฏิรูปการศึกษา
<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย 2. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา
กรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา และการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่ 4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่

**หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**

- เป้าหมายหลักสูตร/คุณภาพผู้เรียน
- การจัดการเรียนรู้
- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

**นโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล
 มุ่งเน้นให้ผู้เรียน**

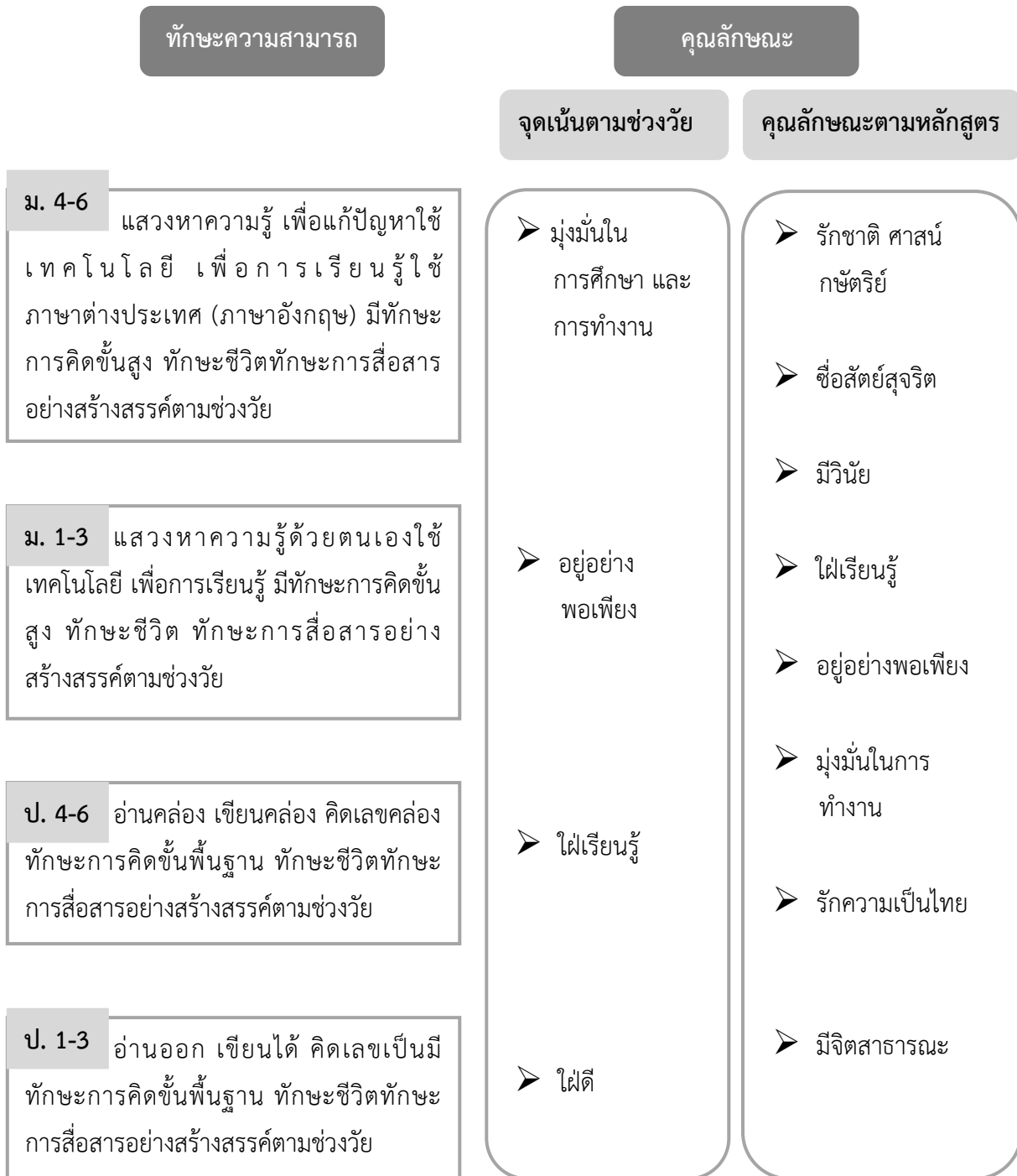
- มีความสามารถในการรับรู้
- รักที่จะเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย
- สนุกกับการเรียนรู้
- มีโอกาสได้เรียนรู้นอกห้องเรียน
 อย่างสร้างสรรค์

จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

- **ด้านความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน**
 โรงเรียนจะต้องประกันได้ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดเน้น
- **แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**
- **ด้านการจัดการเรียนรู้**
  1. โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น พร้อมทั้งผลักดัน ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนออกแบบและจัดการเรียนรู้ตามความถนัด ความสนใจ เต็มศักยภาพของผู้เรียน
  2. การจัดการเรียนรู้พึงจัดให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต เน้นการปฏิบัติจริงทั้งในและนอก ห้องเรียน โดยจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเวลาเรียน
  3. ใช้สื่อ เทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียน และเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ
  4. แสวงหาความร่วมมือจากชุมชน จัดแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนรู้
  5. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ตลอดจนกำกับ ดูแล นิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำผลการนิเทศมาปรับปรุง พัฒนาการเรียน การสอนของครู
- **ด้านการวัดและประเมินผล**
 ครูทุกคนวัดผลและประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามจุดเน้นด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เน้นการประเมินสภาพจริงใช้ผลการประเมินพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นอย่างเป็นระบบ

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

การขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ให้ประสบผลสำเร็จตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การดำเนินการตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในการขับเคลื่อนหลักสูตร และการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) สู่การปฏิบัติในสถานศึกษานั้น ครูเป็นบุคลากรสำคัญที่สุด ในการดำเนินการ ในระดับห้องเรียนในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังแผนภูมิ

แนวทางการปฏิบัติระดับสถานศึกษา

<p>1 ทำความเข้าใจให้กระจ่าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> นโยบาย ยุทธศาสตร์ เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน แนวทางการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน
<p>2 ตรวจสอบ ทบทวน วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> คุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษา คุณภาพผู้เรียนแยกเป็นรายวิชาและระดับชั้น จุดเด่น จุดพัฒนาของสถานศึกษา จุดเด่น จุดพัฒนาของผู้เรียน
<p>3 กำหนดเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ปีการศึกษา 2553 ระยะที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ระยะที่ 2, 3 ปีการศึกษา 2555 ระยะที่ 4, 5
<p>4 กำหนดภาระงาน การพัฒนาคุณภาพตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ทบทวน ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ ทบทวน ปรับโครงสร้างเวลาเรียน ตารางเรียน ออกแบบการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรและจุดเน้น
<p>5 ดำเนินการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรที่ออกแบบ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินระหว่างการทำงานปฏิบัติตามแผน วัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามจุดเน้น
<p>6 ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา นำผลการตรวจสอบ ปรับปรุงไปใช้พัฒนา
<p>7 สรุป และรายงานผล การพัฒนาผู้เรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ผลการดำเนินงาน ความภาคภูมิใจ และความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

แนวทางการปฏิบัติระดับสถานศึกษา

ขั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
1. ทำความเข้าใจให้กระจ่าง	<ol style="list-style-type: none"> นโยบาย จุดเน้น ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน แนวทางการออกแบบหลักสูตร และตารางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น 	<ol style="list-style-type: none"> ประชุมชี้แจง ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ทั้งในระดับสถานศึกษา และชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความตระหนัก เห็นความสำคัญในบทบาทของตนเอง มีความเข้าใจในการนำจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปสู่การปฏิบัติ มีความร่วมมือในระดับองค์กรและชุมชน ครุมีความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบหลักสูตร และปรับตารางเรียนให้เหมาะสมกับจุดเน้น มีการปรับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา รอบสอง
2. ตรวจสอบ ทบทวน วิเคราะห์ จุดเด่น จุดพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> คุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษาทั้งจุดเด่นและจุดพัฒนา เช่น ผลการประเมินในระดับชาติ สมศ. เขตพื้นที่ การศึกษา โรงเรียน ฯลฯ ผลการเรียนของผู้เรียนแยกเป็นระดับชั้นและรายวิชา ระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> ตรวจสอบ เอกสารข้อมูลต่างๆ วิเคราะห์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประชุมเชิงปฏิบัติการ ประชุมสัมมนา 	<ol style="list-style-type: none"> ข้อมูลสารสนเทศ จุดเด่น จุดพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษา และครูผู้สอน
3. กำหนด เป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น	<ol style="list-style-type: none"> ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2553 ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2554 ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 3 ภาคเรียนที่ 2/2554 	<ol style="list-style-type: none"> ประชุมวางแผน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ 	<p>เป้าหมายสถานศึกษา และมีแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในแต่ละระยะที่สอดคล้องกับบริบท และศักยภาพของสถานศึกษา/ผู้เรียน</p>

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
	<p>4. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 4 ภาคเรียนที่ 1/2555</p> <p>5. ตัวชี้วัดภาพความสำเร็จของสถานศึกษา ระยะที่ 5 ภาคเรียนที่ 2/2555</p>		
<p>4. กำหนดภาระงานการพัฒนาคุณภาพตามจุดเน้น</p>	<p>1. ทบทวนจุดแข็ง จุดอ่อนขององค์ประกอบ เช่น วิสัยทัศน์ โครงสร้างเวลาเรียน การจัดรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม การจัดตารางเรียน ฯลฯ</p> <p>2. ออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น (พิจารณาได้จากตัวอย่าง 4 ลักษณะ)</p> <p>3. ปรับโครงสร้างเวลาเรียน และตารางเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้</p> <p>4. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นทั้งในและนอกห้องเรียน</p> <p>5. จัดหา จัดทำสื่อ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้</p> <p>6. ออกแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนโดยเน้นการประเมินสภาพจริง</p>	<p>1. ประชุม ทบทวน หลักสูตรฯ และปรับปรุงหลักสูตร</p> <p>2. ประชุม ปฏิบัติการ ปรับโครงสร้างเวลาเรียน และจัดทำแผนการเรียนรู้</p> <p>3. สำรวจ จัดหา พัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้</p>	<p>1. สถานศึกษามีหลักสูตรการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>2. ตารางเรียนใหม่</p> <p>3. ครูผู้สอนมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามจุดเน้น</p> <p>4. สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>5. มีเครื่องมือ วิธีการวัดผล และประเมินผลตามจุดเน้น</p>
<p>5. ดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p>	<p>1. จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและตารางเรียนที่ออกแบบไว้ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>2. วัดและประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียนระหว่างเรียน</p> <p>3. วัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนตามตัวชี้วัดของจุดเน้น</p>	<p>1. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียน</p> <p>2. ออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้อง</p>	<p>1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามจุดเน้น</p> <p>2. ครูมีรูปแบบและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่นำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้ตามจุดเน้น</p>

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
6. ตรวจสอบ ปรับปรุง พัฒนา	<p>1. ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในชั้นที่ 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้หลักสูตรการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น - การใช้โครงสร้างเวลาเรียนและตารางเรียนตามรูปแบบของหลักสูตรการเรียนรู้ - การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน - การวัดและประเมินผลที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น <p>2. นำผลการตรวจสอบปรับปรุงจุดอ่อน และพัฒนาจุดเด่น</p>	<p>1. ประชุมครูเพื่อประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้</p> <p>2. ผู้ที่เกี่ยวข้อง ประเมินตนเอง</p> <p>3. ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้</p>	<p>1. หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ได้รับการพัฒนา</p> <p>2. กระบวนการบริหารหลักสูตรมีการขับเคลื่อน</p> <p>3. ผู้เรียนมีการพัฒนาตามจุดเน้น</p>
7. สรุป และ รายงานผล การพัฒนา ผู้เรียน	<p>1. สรุปผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นในด้านการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ</p> <p>2. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น เมื่อสิ้นสุดตามระยะที่ 1-5</p> <p>3. นำผลจากรายงานไปใช้ในการวางแผนและพัฒนา</p>	<p>1. ประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2. นำเสนอผลงานคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>3. จัดนิทรรศการแสดงผลงานหรือประชาสัมพันธ์ผลงานสู่สาธารณชน</p> <p>4. สรุป รายงานผล เสนอผู้ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>1. มีผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>2. มีแนวทางและนวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>3. มีหลักฐานและร่องรอยในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น</p> <p>4. มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จ</p> <p>5. ได้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา</p>

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การ

ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการปฏิบัติระดับห้องเรียน

<p>1 ตรวจสอบ ทบทวนรายวิชา และกิจกรรมในความรับผิดชอบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • โครงสร้างรายวิชา ตารางเรียน • หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรม และโครงการ • สื่อ และแหล่งการเรียนรู้
<p>2 วิเคราะห์ผู้เรียน รายบุคคล</p>	<ul style="list-style-type: none"> • จัดทำข้อมูลสารสนเทศระดับชั้นเรียน • จัดกลุ่มการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น
<p>3 กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รูปแบบกิจกรรมในและนอกห้องเรียน • หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมโครงการ • แผนการจัดการเรียนรู้
<p>4 ดำเนินการจัดการเรียนรู้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • จัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่ออกแบบ • วัดและประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน • วิจัย และนวัตกรรมการเรียนรู้ • นิเทศ ติดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้
<p>5 นำเสนอผลการพัฒนา ผู้เรียนตามจุดเน้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล/กลุ่ม • รายงานผลการพัฒนาตามจุดเน้น • รายงานการพัฒนาวิจัย/นวัตกรรมการเรียนรู้ • รายงานภาพความสำเร็จ อุปสรรค และปัญหา

แนวทางการปฏิบัติระดับห้องเรียน

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
1. ตรวจสอบ ทบทวนรายวิชา และกิจกรรมใน ความรับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างรายวิชา โครงสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2. ตารางเรียนหน่วยการเรียนรู้ 3. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและแผนปฏิบัติการโครงการต่างๆ 4. สื่อ แหล่งการเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 5. คุณภาพผู้เรียนทุกระดับทั้งในภาพรวมและแยกรายวิชา เช่น NT, O-Net, สมศ., เขตพื้นที่ การศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาเอกสาร ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น 2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดพัฒนาทุกด้าน 3. นำข้อมูลของสถานศึกษา มาเปรียบเทียบกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นของ สพฐ. 4. ตรวจสอบความสอดคล้องของสื่อแหล่งการเรียนรู้ฯ สถานศึกษาที่ปรับปรุงใหม่และสิ่งที่ใช้อยู่เดิม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้จุดเด่น จุดพัฒนาของรายวิชาและกิจกรรมในความรับผิดชอบ 2. ได้แนวทางการปรับปรุง/พัฒนา รายวิชาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นของ สพฐ. และสถานศึกษา 3. มีข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้น
2. วิเคราะห์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อมูลด้านสติปัญญา ทักษะความสามารถ แลคุณลักษณะ 2. สุขภาพ ร่างกาย 3. พื้นฐานครอบครัว เศรษฐกิจ 4. สังคม เพื่อน และผู้เกี่ยวข้อง 5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 6. ผลงานที่ภาคภูมิใจประสบความสำเร็จ 7. ผลกระทบที่เป็นปัญหา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษา รวบรวมข้อมูลรายบุคคล โดยวิธีการดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบจากข้อมูลเอกสารของสถานศึกษา และ Portfolio นักเรียน - สอบถาม - สัมภาษณ์ - สังเกต ฯลฯ 2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนรายบุคคล 3. จัดกลุ่มผู้เรียน โดยให้แต่ละกลุ่มมีความสอดคล้องใกล้เคียงกันตามจุดเน้นระดับชั้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2. มีข้อมูลที่เป็นจุดเด่น จุดพัฒนาของผู้เรียนรายบุคคล และรายกลุ่ม 3. มีหลักฐาน ร่องรอยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลรายกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรม

ขั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
3. กำหนด แนวทางการ จัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับ จุดเน้น	1. หน่วยการเรียนรู้ 2. แผนการจัดการเรียนรู้ 3. แผนการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 4. แผนปฏิบัติการโครงการและ กิจกรรมพิเศษต่างๆ 5. สื่อ แหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา 6. การวัดและประเมินผล	1. ออกแบบการจัดการ เรียนรู้และการจัด กิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับจุดเน้นการ พัฒนาผู้เรียน และ ตารางเรียนที่กำหนด 2. จัดทำ จัดหาสื่อ แหล่ง การเรียนรู้ฯ ให้สอดคล้อง กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ออกแบบ 3. ออกแบบเครื่องมือวัดผล และประเมินผลที่ หลากหลาย โดยเน้น การประเมินสภาพจริง ในระดับชั้นเรียน	1. มีแนวทางในการพัฒนา ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มสอดคล้อง ตามจุดเน้น 2. มีรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนตามจุดเน้น 3. มีสื่อ แหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลายสอดคล้อง ตามจุดเน้น 4. มีเครื่องมือวัดและ ประเมินคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น
4. ดำเนินการ จัดการ เรียนรู้	1. การจัดการเรียนรู้ตามจุดเน้น ทั้งในและนอกห้องเรียน 2. การประเมินความก้าวหน้าของ ผู้เรียน 3. การประเมินคุณภาพผู้เรียน ตามจุดเน้น 4. การพัฒนานวัตกรรมการ เรียนรู้ 5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในระดับชั้นเรียน 6. การนิเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. จัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ตามแผนการจัดการ เรียนรู้ 2. จัดกิจกรรมนอกห้องเรียน ที่ส่งเสริมจุดเน้นตาม ศักยภาพผู้เรียน 3. วัดและประเมินผล ความก้าวหน้าของ ผู้เรียนและประเมิน คุณภาพตามจุดเน้น 4. พัฒนานวัตกรรมการ เรียนรู้ที่ช่วยให้เกิดการ พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม 5. นำผลการประเมินไปใช้ พัฒนาและแก้ไขปัญหา ผู้เรียนตาม กระบวนการวิจัย 6. ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องมี การนิเทศแลกเปลี่ยน เรียนรู้ โดยเน้นการ สร้างความร่วมมือ	1. ผู้เรียนมีทักษะความ สามารถและคุณลักษณะ ตามจุดเน้น 2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้ 3. มีการใช้นวัตกรรมการ เรียนรู้ตามจุดเน้น 4. ผู้เรียนได้แสดงออก ตามศักยภาพของ ตนเอง 5. มีการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน โดยใช้ กระบวนการวิจัย 6. มีการสร้างความร่วมมือ ระหว่างครูและผู้ ที่เกี่ยวข้อง 7. มีการนำหลักสูตรการ เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ

ชั้นที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	ผลที่ได้รับ
5. นำเสนอผลการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้นรายบุคคลและรายกลุ่ม 2. ผลการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ 3. ผลการวิจัยในชั้นเรียน 4. ผลการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อันอยู่ในระดับห้องเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นด้วยวิธีการต่างๆ 2. วิเคราะห์และสรุปผลการพัฒนาผู้เรียนทั้งรายกลุ่มและรายบุคคลตามจุดเน้น 3. นำผลการพัฒนาผู้เรียนไปจัดทำเป็นข้อมูลในระดับห้องเรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น 4. สรุปผลการนำนวัตกรรมการเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน 5. จัดทำรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้นระดับห้องเรียนในความรับผิดชอบ 6. จัดทำรายงานผลการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้อันอยู่ในระดับห้องเรียนในความรับผิดชอบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีผลการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้นในทุกมิติทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม และระดับห้องเรียน 2. มีหลักสูตรการเรียนรู้อันอยู่ในระดับห้องเรียนที่เป็นตัวอย่างในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น 3. มีการวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น 4. มีรูปแบบความร่วมมือของครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง 5. มีเอกสารรายงาน และข้อมูลสารสนเทศที่เป็นร่องรอย หลักฐานในการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

แนวทางการประเมินตามจุดเน้นคุณภาพผู้เรียน

ทักษะการคิด

จุดเน้น : ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน

ชั้น	ความสามารถและทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป. 1	ทักษะการสังเกต และ ทักษะการจัดกลุ่ม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้เรียนสังเกต รูปภาพผลไม้ หรือ สัตว์ ฯลฯ แล้วให้ ผู้เรียนจัดกลุ่ม รูปภาพ ผลไม้ หรือ สัตว์ ฯลฯ พร้อมกับ บอกเหตุผลใน การ จัดกลุ่ม หรือ 2. จัดวัสดุหรือสิ่งของ ให้ผู้เรียนสังเกตแล้ว ให้ผู้เรียนจัดกลุ่ม วัสดุหรือสิ่งของ พร้อมกับบอก เหตุผลในการจัด กลุ่มโดยมีครูคอย สังเกตการณ์การจัด กลุ่มและการอธิบาย เหตุผลในการจัด กลุ่มของ ผู้เรียน ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบ - แบบบันทึก การสังเกตจัดกลุ่ม และบอกเหตุผล การจัดกลุ่ม 	<p>ผ่าน : ผู้เรียนจัดกลุ่ม และบอกเหตุ ผลได้ถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินอาจจะ จัดเป็น ระดับคุณภาพก็ได้ ถ้าหากมีการจัดกลุ่มหรือ บอกเหตุผลหลายรายการ เช่น ถ้าหากมีการสังเกตแล้ว สามารถจัดกลุ่มและบอกเหตุ ผลได้ 6 รายการ อาจ กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้</p> <p>ระดับ 1 จัดกลุ่ม แต่บอก เหตุผลไม่ได้</p> <p>ระดับ 2 จัดกลุ่มและบอก เหตุผลได้ 1-2 รายการ (ผ่าน)</p> <p>ระดับ 3 จัดกลุ่มและบอก เหตุผลได้ 3-4 รายการ</p> <p>ระดับ 4 จัดกลุ่มและบอก เหตุผลได้ 5-6 รายการ</p>

ชั้น	ความสามารถ และ ทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป. 2	ทักษะการเปรียบเทียบ และทักษะการจำแนก	<p>1. ให้ผู้เรียนสังเกต รูปภาพ วัสดุ หรือ สิ่งของ ฯลฯ ที่มี ขนาดให้นักเรียน เปรียบเทียบต่างกัน แล้วขนาดหรือความ สูงและจำแนก รูปภาพ วัสดุ หรือ สิ่งของ ฯลฯ ที่มี ลักษณะเหมือนกัน หรือคล้ายกันพร้อม กับบอกเหตุผล หรือ</p> <p>2. ให้นักเรียนสังเกต วัสดุ หรือสิ่งของ ซึ่ง วัสดุหรือสิ่งของที่ นำมาให้นักเรียน สังเกตเป็นวัสดุหรือ สิ่งของชนิดเดียวกัน เช่น ก้อนหิน ไม้ ไม้ ดินสอ ปากกา ฯลฯ แต่มีขนาด หรือมี ความสูง หรือความ ยาวต่างกัน แล้วให้ ผู้เรียนเปรียบเทียบ ขนาด หรือความสูง หรือความยาวจาก นั้นให้ผู้เรียนจำแนก สิ่งของที่ไม่เหมือนกัน หรือแตกต่างกันไว้ เป็นหมวดหมู่พร้อม กับอธิบายเหตุผล การจำแนก ครู สังเกตการณ์ เปรียบเทียบและการ จำแนกของผู้เรียน ฯลฯ</p>	<p>- แบบทดสอบ</p> <p>- แบบบันทึก การสังเกต การเปรียบเทียบ และการจำแนก</p>	<p>ผ่าน :</p> <p>ผู้เรียนเปรียบเทียบ หรือจำแนก และบอกเหตุ ผลได้ถูกต้อง และเหมาะสม</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>เกณฑ์การประเมินอาจจะ จัดเป็นระดับคุณภาพก็ได้ ถ้าหากมีการเปรียบเทียบ หรือจำแนกแล้วบอกเหตุผล หลายรายการ เช่น ถ้าหากมี การสังเกตแล้วสามารถ เปรียบเทียบ หรือจำแนก แล้วบอกเหตุผลได้ 8 รายการ อาจกำหนดเกณฑ์การ ประเมิน ดังนี้</p> <p>ระดับ 1 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแต่บอก เหตุผลไม่ได้</p> <p>ระดับ 2 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแล้วบอก เหตุผลได้ 1-3 รายการ (ผ่าน)</p> <p>ระดับ 3 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแล้วบอก เหตุผลได้ 4-5 รายการ</p> <p>ระดับ 4 เปรียบเทียบ หรือ จำแนกแล้วบอกเหตุ ผลได้ 6-8 รายการ</p>

ชั้น	ความสามารถ และทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ป. 3	ทักษะการรวบรวม ข้อมูล และทักษะ การเชื่อมโยง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้เรียนวางแผน/ ออกแบบ กำหนด จุดประสงค์ วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล และนำเสนอข้อมูล จาก สถานการณ์ที่ กำหนดให้ 2. ให้ผู้เรียนเลือกข้อมูล ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และบอกความหมาย ของข้อมูลโดยอาศัย ความรู้ และประสบการณ์ เดิมของตนเองพร้อม กับอธิบายเหตุผล ประกอบ 	- แบบทดสอบ สถานการณ์ ปฏิบัติจริง	<p>ผ่าน :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนวางแผน/ออกแบบ กำหนดจุดประสงค์ วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล และ นำเสนอข้อมูลได้เหมาะสม ตามประเด็นที่กำหนด - ผู้เรียนเลือกข้อมูลที่ เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กัน และ บอกความหมาย และ อธิบายเหตุผลของข้อมูล ได้เหมาะสม
ป. 6	ทักษะการสรุป อ้างอิง และทักษะ การนำความรู้ไปใช้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินทักษะการ สรุปอ้างอิง โดยการ กำหนดสถานการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ จากหนังสือพิมพ์ ข้อความจากโฆษณา แล้วให้ผู้เรียนสรุป ความเป็นไปได้ พร้อมกับสรุปข้อ อ้างอิงจากแหล่งข้อมูล ที่เชื่อถือได้ 2. กำหนดเนื้อหาหรือ เรื่องราวให้ผู้เรียน อ่าน แล้วให้ผู้เรียน สรุป และบอกวิธีการ ที่จะนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันโดยการต่อ ยอดจากเนื้อหา หรือเรื่องราวที่อ่าน 	- แบบทดสอบ การสรุปอ้างอิง - แบบทดสอบการ นำความรู้ไปใช้	<p>ผ่าน :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สรุปสถานการณ์ หรือ เรื่องราวต่างๆ และมีกร อ้างอิง แหล่งข้อมูลได้ เหมาะสม - สรุปและบอกวิธีการนำ ข้อสรุปจากสถานการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ เหมาะสม

จุดเน้น : ทักษะการคิดขั้นสูง

ชั้น	ความสามารถ และ ทักษะ	วิธีการวัดและประเมินผล		
		วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ม. 1	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมิน และทักษะการสรุป ความคิดเห็น	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยการกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียน แล้วตั้งคำถามให้ผู้เรียนวิเคราะห์ กำหนดสถานการณ์หรือคำถามแล้วให้ผู้เรียนประเมินหรือตัดสิน กำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนแล้วตั้งคำถามให้ผู้เรียนสรุป และ พ ร อ ม กั บ อธิบาย เหตุผล 	- แบบทดสอบ สถานการณ์	ผ่าน : <ol style="list-style-type: none"> วิเคราะห์ข้อมูลจากสถานการณ์ได้เหมาะสม สรุปและอธิบายเหตุผลได้เหมาะสม
ม. 4-6	ทักษะการคิด แก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	ประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหา โดยการกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนแก้ปัญหา โดยเน้นการแก้ปัญหาเชิงบวกที่เป็นวิธีการที่สร้างสรรค์ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง	- แบบทดสอบ สถานการณ์ที่เน้นการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	ผ่าน : ผู้เรียนแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้เหมาะสมอย่างสร้างสรรค์ และมีความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง

ที่มา : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

ศึกษา วิเคราะห์ อธิบาย ความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานและข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อใช้ตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรี ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล วิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการ ทางสังคม

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบตระหนักถึงความสำคัญของเหตุการณ์ต่างๆ มีความรัก ความภาคภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส 4.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3

ส 4.2 ป.5/1 ป.5/2

ส 4.3 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3 ป.5/4

รวม 9 ตัวชี้วัด

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	การศึกษาค้นคว้า ประวัติศาสตร์ ท้องถิ่น	ส 4.1 ป.5/1 ป.5/2	การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ควร ค้นคว้าและรวบรวมหลักฐานข้อมูลต่างๆ ให้หลากหลายและครบถ้วนมากที่สุด เพื่อให้ตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ได้ อย่างมีเหตุผล	4	
2	ความจริงและ ข้อเท็จจริง	ส 4.1 ป.5/3	ความจริงและข้อเท็จจริงวิเคราะห์ได้จาก แหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์	5	
3	อิทธิพลของอารย ธรรมอินเดียและจีน	ส 4.2 ป.5/1	อารยธรรมของอินเดียและจีนมีอิทธิพล ต่อสังคมไทย และ ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	7	
4	อิทธิพลของ วัฒนธรรมต่างชาติ ที่มีต่อสังคมไทย	ส 4.2 ป.5/2	วัฒนธรรมต่างชาติมีอิทธิพลต่อวิถีการ ดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยยุค ปัจจุบัน	4	
5	อยุธยาเมืองเก่า	ส 4.3 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3	อยุธยาเป็นอาณาจักรที่มีความมั่นคงและ เจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการ ปกครอง เนื่องจากมีปัจจัยที่เหมาะสม นอกจากนั้นบรรพบุรุษไทยในสมัย อยุธยามีประวัติและผลงานที่สร้างความ ภาคภูมิใจแก่คนรุ่นหลัง	10	
6	พัฒนาการสมัย ธนบุรี	ส 4.3 ป.5/1 ป.5/3	อาณาจักรธนบุรี เป็นยุคแห่งการกอบกู้ เอกราช และบูรณะฟื้นฟูบ้านเมืองใน ทุกๆ ด้าน โดยมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นผู้นำสำคัญในการพัฒนาและสร้าง ความมั่นคงแก่บ้านเมือง	4	
7	ภูมิปัญญาไทย	ส 4.3 ป.5/4	บรรพบุรุษของไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี ได้สร้างสรรค์ภูมิปัญญาอันเป็นประโยชน์ เป็นที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การ อนุรักษ์ไว้	6	

โครงสร้างแผนฯ ประวัติศาสตร์ ป. 5

เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การศึกษาค้นคว้า ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	1. การสืบค้น ความเป็นมา ของท้องถิ่น	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการประเมิน	1-2
	2. สืบค้นความ เป็นมาของ ท้องถิ่น	- วิธีสอนโดยใช้วิธีการ ทางประวัติศาสตร์	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการประเมิน 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง 5. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความจริงและ ข้อเท็จจริง	1. ความแตกต่าง ระหว่างความ จริงกับ ข้อเท็จจริง	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการให้เหตุผล 3. ทักษะการวิเคราะห์	1
	2. หลักฐาน ประวัติศาสตร์ ที่แสดงความ จริงกับ ข้อเท็จจริง	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการให้เหตุผล 3. ทักษะการวิเคราะห์	1-2
	3. ปัญหาเกี่ยวกับ การอธิบาย ประวัติศาสตร์ ท้องถิ่น	- วิธีสอนโดยเน้น กระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้ ความเข้าใจ	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการให้เหตุผล 3. ทักษะการวิเคราะห์ 4. ทักษะการเชื่อมโยง 5. ทักษะการประเมิน	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อิทธิพลของอารย ธรรมอินเดียและจีน	1. การเข้ามาของ อารยธรรม อินเดียและจีน	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw)	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
	2. อิทธิพลของ อารยธรรม อินเดีย	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัด การเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	3. อิทธิพลของ อารยธรรมจีน	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้ ความเข้าใจ	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
	4. อิทธิพลของ อารยธรรมอินเดีย และจีน	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 อิทธิพลของ วัฒนธรรมต่างชาติที่ มีต่อสังคมไทย	1. การเข้ามาของ วัฒนธรรม ต่างชาติ ในสังคมไทย	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างเจตคติ	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
	2. อิทธิพลของ วัฒนธรรม ที่หลากหลาย ที่มีต่อสังคมไทย	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1-2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 อยุธยาเมืองเก่า	1. ปัจจัยที่ส่งเสริม ความรุ่งเรืองทาง เศรษฐกิจและการ เมืองการปกครอง	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1-2
	2. พัฒนาการ ด้านการเมือง การปกครอง	- วิธีสอนโดยการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค คู่คิดสี่สหาย	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	3. พัฒนาการ ด้านเศรษฐกิจ	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น 5. ทักษะการหาแบบแผน	1-2

โครงสร้างแผนฯ ประวัติศาสตร์ ป. 5 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
	4. ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างเจตคติ	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	5. ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	6. ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : พระนเรศวรมหาราช	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	7. ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระนารายณ์มหาราช	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างเจตคติ	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
	8. ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : ชาวบ้านบางระจัน	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 พัฒนาการสมัยธนบุรี	1. การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น 5. ทักษะการหาแบบแผน	1-2
	2. พระราชประวัติและผลงานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการตีความ 4. ทักษะการสรุปลงความเห็น 5. ทักษะการหาแบบแผน	1-2

โครงสร้างแผนฯ ประวัติศาสตร์ ป. 5 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการจัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ภูมิปัญญาไทย	1. ภูมิปัญญาไทย สมัยอยุธยา	- วิธีสอนโดยเน้น กระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง	1-2
	2. ภูมิปัญญาไทย สมัยธนบุรี	- วิธีสอนโดยเน้น กระบวนการ : กระบวนการสร้างเจตคติ	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง	1-2
	3. การอนุรักษ์ ภูมิปัญญาไทย	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเชื่อมโยง 4. ทักษะการสรุปอ้างอิง	1-2

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 4.1** ป.5/1 สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย
ป.5/2 รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ควรค้นคว้าและรวบรวมหลักฐานข้อมูลต่างๆ ให้หลากหลายและครบถ้วนมากที่สุด เพื่อให้ตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) วิธีการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นอย่างง่าย ๆ
- 2) แหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ อาวุธ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ตำนานท้องถิ่น คำบอกเล่า
- 3) การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น เช่น มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเพราะสาเหตุใดและมีผลกระทบอย่างไร

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการประเมิน
- 4) ทักษะการสรุปอ้างอิง
- 5) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงานการสืบค้นข้อมูล เรื่อง ความเป็นมาของท้องถิ่น

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์
- 2) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 3) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 4) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 5) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบรายงานการสืบค้นข้อมูล เรื่อง ความเป็นมาของท้องถิ่น

8. กิจกรรมการเรียนรู้

☞ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำบัตรภาพโครงกระดูกและเครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนบอกว่าหลักฐานดังกล่าวมีความสำคัญในการศึกษาความเป็นมาของชุมชนหรือท้องถิ่นอย่างไร
2. ครูอธิบายถึงความสำคัญของหลักฐานดังกล่าว แล้วเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาความเป็นมาของชุมชนหรือท้องถิ่นจากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น จากหนังสือเรียน และห้องสมุด
2. สมาชิกในแต่ละกลุ่มผลัดกันอธิบายความรู้ที่ได้จากการศึกษา
3. ครูนำบัตรภาพตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาแสดงให้นักเรียนดูที่หน้าชั้นเรียน แล้วครูสุ่มเรียกนักเรียนบอกชื่อ ประเภท และความสำคัญของหลักฐานดังกล่าว
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหาคำตอบในใบงานด้วยตนเองจนครบทุกข้อ จากนั้นจับคู่กับเพื่อนในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง (นักเรียนอีกคู่หนึ่งก็ปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกัน)
5. สมาชิกรวมกลุ่ม 4 คนตามเดิม ผลัดกันอธิบายคำตอบของตัวเองให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง และสรุปคำตอบที่เป็นมติของกลุ่ม แล้วบันทึกคำตอบลงในใบงานที่ 1.1 จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 1.1

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และบอกความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น

ขั้นที่ 1 กำหนดประเด็นปัญหา

1. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนตอบ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนของชุมชน และวิธีการสอบถาม หรือรวบรวมข้อมูลหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น
2. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น พร้อมกับบอกแหล่งข้อมูล โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

ขั้นที่ 2 รวบรวมหลักฐาน

นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูล เรื่อง ความเป็นมาของท้องถิ่น จากสื่อ/แหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วบันทึกผล

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าข้อมูล

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลการสืบค้นข้อมูล เรื่อง ความเป็นมาของท้องถิ่น จากสื่อ/แหล่งข้อมูลต่างๆ มาเปรียบเทียบ วิเคราะห์ และประเมินผลจากข้อมูลที่ได้รับรวบรวมว่า ท้องถิ่นของนักเรียนมีความเป็นมาอย่างไร

ขั้นที่ 4 ตีความและสังเคราะห์

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลสรุปจากการเปรียบเทียบ วิเคราะห์ และประเมินผลจากข้อมูลที่ได้รับรวบรวม มาตีความและสังเคราะห์ว่า ข้อมูลที่ได้จากหลักฐานใดมีความสำคัญ มีความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่นมากกว่ากัน
2. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูกำหนด
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น แล้วบันทึกข้อมูล

ขั้นที่ 5 นำเสนอข้อมูล

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการสืบค้นข้อมูล เรื่อง ความเป็นมาของท้องถิ่น จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการสืบค้นข้อมูล และแนวทางในการนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.5
- 2) เอกสารประกอบการสอน
- 3) บัตรภาพ
- 4) เอกสารต่างๆ
- 5) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น
- 3) พ่อแม่/ผู้ปกครอง/ผู้รู้ในท้องถิ่น

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงานการสืบค้นข้อมูล เรื่อง ความเป็นมาของท้องถิ่น

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น	ตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่นได้น่าสนใจ และกระตุ้นให้เกิดการค้นหาคำตอบ	ตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่นได้น่าสนใจ แต่ไม่กระตุ้นให้เกิดการค้นหาคำตอบ	ตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่นไม่น่าสนใจ
2. การรวบรวมแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์	รวบรวมแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ 4 แหล่ง/หลักฐานขึ้นไป มีความน่าเชื่อถือ และตรวจสอบได้	รวบรวมแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ 3 แหล่ง/หลักฐาน มีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้	รวบรวมแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ 2 แหล่ง/หลักฐาน มีความน่าเชื่อถือ แต่ตรวจสอบไม่ได้
3. การอธิบายและสรุปความเป็นมาของท้องถิ่น	อธิบายและสรุปความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานประกอบได้ถูกต้องเหมาะสม	อธิบายและสรุปความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานประกอบได้ถูกต้องเหมาะสม เป็นส่วนใหญ่	อธิบายและสรุปความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานประกอบได้ถูกต้องเหมาะสม เป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.1 ป.5/3 อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความจริงและข้อเท็จจริงวิเคราะห์ได้จากแหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น
- 2) ตัวอย่างหลักฐานประวัติศาสตร์ที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง
- 3) ปัญหาเรื่องการตีความประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการให้เหตุผล
- 3) ทักษะการวิเคราะห์
- 4) ทักษะการเชื่อมโยง
- 5) ทักษะการประเมิน

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงาน เรื่อง ความจริงกับข้อเท็จจริงจากรายการในท้องถิ่น

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความจริงและข้อเท็จจริง

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง ความจริงหรือข้อเท็จจริง
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง ความจริงและข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- 3) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 4) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 6) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความจริงและข้อเท็จจริง

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบรายงาน เรื่อง ความจริงกับข้อเท็จจริงจากเรื่องราวในท้องถิ่น

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความจริงและข้อเท็จจริง

เรื่องที่ 1 ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริง

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่ตรวจสอบ

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเล่าเรื่อง วีรสตรีไทยที่ถูกลี้มในศึกบางระจัน ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่ครูกำหนด
2. ครูอธิบายถึงความสำคัญของการรับรู้ข้อมูลต่างๆ ด้วยการพิจารณาและตีความข้อมูลก่อนตัดสินใจเชื่อ

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น จากหนังสือเรียน และห้องสมุด
2. ครูตั้งประเด็นคำถามให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันหาคำตอบ โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ แล้วให้แต่ละคู่ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - สมาชิกคนที่ 1 อ่านโจทย์คำถาม และเขียนคำตอบ
  - สมาชิกคนที่ 2 เป็นฝ่ายสังเกต ตรวจสอบคำตอบให้สมาชิกแต่ละคู่เปลี่ยนบทบาทกันในคำถามข้อต่อไป
3. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (4 คน) ให้แต่ละคู่นำคำตอบของตัวเองมานำเสนอให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง เพื่อช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ แล้วส่งตัวแทนขึ้นเพื่อนำเสนอคำตอบของกลุ่ม
4. นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความจริงหรือข้อเท็จจริง เมื่อทำเสร็จแล้วให้ตรวจสอบความถูกต้อง
5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 1.1 โดยให้นักเรียนตรวจคำตอบด้วยตนเองอย่างซื่อสัตย์

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น

เรื่องที่ 2 หลักฐานประวัติศาสตร์ที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่หาย

เวลา 1-2 ชั่วโมง

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้อาสาสมัครนักเรียนออกมาเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่นักเรียนเคยศึกษา หรือมีความประทับใจให้เพื่อนฟังที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นครูถามนักเรียนว่า เคยตรวจสอบหรือสงสัยหรือไม่ว่า เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์นั้นๆ มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร

ขั้นสอน

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ตัวอย่างหลักฐานประวัติศาสตร์ที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง จากหนังสือเรียน โดยสมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณาตัวอย่างหลักฐานประวัติศาสตร์ที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง ตัวอย่างที่ 1 และตัวอย่างที่ 2 เพื่อจำแนกความจริงและข้อเท็จจริง
2. สมาชิกกลุ่มผลัดกันอธิบายผลการจำแนกความจริง และข้อเท็จจริงจากตัวอย่างหลักฐานประวัติศาสตร์ตัวอย่างที่ 1 และตัวอย่างที่ 2 เพื่อสรุปผลการจำแนก แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกความรู้
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการจำแนกความจริง และข้อเท็จจริงจากตัวอย่างหลักฐานประวัติศาสตร์
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความจริงและข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหาคำตอบในใบงานด้วยตนเองจนครบทุกข้อ จากนั้นจับคู่กับเพื่อนในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง (นักเรียนอีกคู่หนึ่งก็ปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกัน)
5. สมาชิกรวมกลุ่ม 4 คนตามเดิม จากนั้นผลัดกันอธิบายคำตอบของคู่ตนเองให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง และสรุปคำตอบที่เป็นมติของกลุ่ม แล้วบันทึกคำตอบลงในใบงานที่ 2.1
6. ครูเฉลยคำตอบในใบงานที่ 2.1 สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นสรุป

1. นักเรียนร่วมกันสรุปความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงจากตัวอย่างหลักฐานประวัติศาสตร์ที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง
2. นักเรียนร่วมกันบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาตัวอย่างหลักฐานประวัติศาสตร์ที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง และแนวทางในการนำไปใช้ในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

1. ครูเล่าตำนานกองข้าวน้อยฆ่าแม่ให้นักเรียนฟัง แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นประเด็นที่กำหนด
2. ครูให้ข้อสังเกตว่า การแสดงความคิดเห็นของแต่ละคนอาจมีความคล้ายหรือแตกต่างกัน เพราะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ การตีความ หรือความเชื่อจากตำนานที่ได้ฟัง
3. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการอธิบายประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จากหนังสือเรียน
4. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการลดปัญหาความขัดแย้งของคนในท้องถิ่นกับการตีความของนักประวัติศาสตร์

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเองโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ กลุ่มละ 1 เรื่อง แล้วอธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น พร้อมยกตัวอย่างประกอบ และบันทึกข้อมูล โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

ขั้นที่ 2 วางแผนปฏิบัติ

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการสืบค้นเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเอง โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในเรื่องที่สมาชิกกลุ่มร่วมกันเลือก

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเอง โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ตามที่ได้วางแผนร่วมกัน แล้วบันทึกข้อมูลลงในสมุด
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข้อมูลที่สมาชิกกลุ่มร่วมกันสืบค้น แล้วจำแนกข้อมูลเกี่ยวกับความจริงกับข้อเท็จจริงในเรื่องราวของท้องถิ่น พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ขั้นที่ 4 พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มผลัดกันอธิบายเกี่ยวกับความจริงกับข้อเท็จจริงจากรายการของท้องถิ่น
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเองแล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลสืบค้นเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเอง โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่ออธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ชั้นที่ 5 สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเอง

☞ **นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความจริงและข้อเท็จจริง**

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.5
- 2) เอกสารประกอบการสอน
- 3) เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น
- 4) แบบบันทึกความรู้
- 5) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความจริงหรือข้อเท็จจริง
- 6) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความจริงและข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น
- 3) พ่อแม่/ผู้ปกครอง/ผู้รู้ในท้องถิ่น

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินรายงาน เรื่อง ความจริงกับข้อเท็จจริงจากรื่องราวในท้องถิ่น

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การสืบค้นเรื่องราวในท้องถิ่น	สืบค้นข้อมูลโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ครบทั้ง 5 ขั้นตอน และมีความถูกต้อง ชัดเจน	สืบค้นข้อมูลโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มากกว่า 3 ขั้นตอน และมีความถูกต้อง ชัดเจน	สืบค้นข้อมูลโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ น้อยกว่า 3 ขั้นตอน และมีความถูกต้อง ชัดเจนเป็นบางส่วน
2. การอธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น	อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้ถูกต้อง ชัดเจน และใช้หลักฐานประกอบได้ถูกต้องเหมาะสม	อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ และใช้หลักฐานประกอบได้ถูกต้องเหมาะสม	อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้ถูกต้อง เป็นบางส่วน แต่ใช้หลักฐานประกอบไม่ครบถ้วนเหมาะสม

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5 - 6	ดี
3 - 4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.2 ป.5/1 อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อารยธรรมของอินเดียและจีนมีอิทธิพลต่อสังคมไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป
- 2) อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ศาสนาและความเชื่อ ภาษา การแต่งกาย อาหาร

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการเชื่อมโยง

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. ตรงต่อเวลา
3. มีความรับผิดชอบ
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

สมุดเล่มเล็ก เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง อารยธรรมอินเดียและจีน
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีน
- 4) ตรวจสอบงานที่ 4.1 เรื่อง จำแนกอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน
- 5) ตรวจสอบงานที่ 4.2 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย
- 6) ตรวจสอบแบบบันทึกการอ่าน
- 7) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 8) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 9) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 10) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบสมุดเล่มเล็ก เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➔ **นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน**

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำชุดถ้วยน้ำชา มาให้นักเรียนดู แล้วถามความเป็นมาของการดื่มน้ำชา จากนั้นครูอธิบายให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับวัฒนธรรมการดื่มน้ำชาของคนไทยที่รับอิทธิพลมาจากประเทศจีน
2. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการรับวัฒนธรรมของจีนมาใช้ในวิถีชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ จากนั้นครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มกำหนดหมายเลขประจำตัวเป็น 1-4 เรียกว่า กลุ่มบ้าน จากนั้นให้นักเรียนที่มีหมายเลขเดียวกันมารวมกันเป็นกลุ่มใหม่ เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
2. สมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากหนังสือเรียน ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ โดยให้นักเรียนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและตรวจสอบลักษณะของการเข้ามาและผลที่เกิดขึ้นจากการรับอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
4. นักเรียนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแยกย้ายกันกลับเข้าสู่กลุ่มบ้าน เพื่ออธิบายความรู้ที่ได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมให้สมาชิกในกลุ่มบ้านฟัง
5. ครูนำบัตรภาพมาแจกให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ชุด จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาว่า ภาพแต่ละหมายเลข เป็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยที่ได้รับอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียหรือจีน พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ แล้วส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบของกลุ่ม
6. นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง อารยธรรมอินเดียและจีน เมื่อทำเสร็จแล้วให้ตรวจความเรียบร้อยก่อนนำส่งครู

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะการเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูนำชื่อรายการอาหาร มาให้นักเรียนลองทายดูว่า รายการอาหารแต่ละรายการนั้นน่าจะเป็นอาหารชนิดใด จากนั้นครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า ชื่อรายการอาหารได้รับอิทธิพลมาจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์
2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า อารยธรรมของประเทศอินเดียมีอิทธิพลต่อสังคมไทยในด้านต่างๆ

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง อิทธิพลอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : อิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย จากหนังสือเรียน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา และสืบค้นความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอิทธิพลอารยธรรมอินเดียที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้านต่างๆ จากห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่าน
3. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนและแบ่งหน้าที่กันศึกษา และรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้ในแต่ละประเด็น
2. ครูให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาหยิบบัตรภาพที่ครูเตรียมไว้ จากนั้นร่วมกันพิจารณาว่า บัตรภาพหมายเลขที่ตนได้รับนั้นเป็นอิทธิพลอารยธรรมอินเดียที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านใด และมีความสำคัญอย่างไร พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
3. สมาชิกตรวจสอบความถูกต้อง แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกความรู้ จากนั้นส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหาคำตอบในใบงานด้วยตนเองจนครบทุกข้อ จากนั้นจับคู่กับเพื่อนในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง (นักเรียนอีกคู่หนึ่งก็ปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกัน)
2. สมาชิกรวมกลุ่ม 4 คนตามเดิม จากนั้นผลัดกันอธิบายคำตอบของคุณเองให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง และสรุปคำตอบที่เป็นมติของกลุ่มแล้วบันทึกคำตอบลงในใบงานที่ 2.1

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอใบงานที่ 2.1 จากนั้นนักเรียนร่วมกันสรุปอิทธิพลอารยธรรมอินเดียที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกมกิจกรรมลูกบอล 3 ภาษา จากนั้นอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงความเป็นมาของการนำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทย และอิทธิพลทางด้านภาษาจากชาติต่างๆ
2. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง อิทธิพลอารยธรรมจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในด้านต่างๆ

ขั้นที่ 2 วางแผนปฏิบัติ

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการศึกษาและรวบรวมข้อมูล เรื่อง อิทธิพลอารยธรรมจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในด้านต่างๆ โดยแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบตามความสนใจ หรือตามความเหมาะสม

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาและรวบรวมข้อมูล เรื่อง อิทธิพลอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : อิทธิพลของอารยธรรมจีน จากหนังสือเรียน ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศแล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่าน
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลอารยธรรมจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในด้านต่างๆ

ขั้นที่ 4 พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มผลัดกันอธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลอารยธรรมจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในด้านต่างๆ ตามลำดับ
2. นักเรียนทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีน เมื่อเสร็จแล้วให้ตรวจความเรียบร้อยก่อนนำส่งครู

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

นักเรียนร่วมกันสรุปอิทธิพลอารยธรรมจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในด้านต่างๆ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ขั้นที่ 1 สังเกต

ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างชื่ออาหาร หรือชื่อสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่แสดงให้เห็นว่า ไทยได้รับอิทธิพลมาจากอินเดียและจีน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในประเด็นที่ครูกำหนด จากนั้นอภิปรายและสรุปผลการวิเคราะห์ในแต่ละประเด็น
2. นักเรียนทำใบงานที่ 4.1 เรื่อง จำแนกอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน เมื่อทำเสร็จแล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนใบงานกันตรวจสอบตามที่ได้ร่วมกันเฉลยกับครู
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 4.2 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย เมื่อทำเสร็จแล้วให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงานก่อนนำเสนอครู

ขั้นที่ 3 สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านต่างๆ

- ครูมอบหมายให้สมาชิกแต่ละกลุ่มจัดทำสมุดเล่มเล็ก เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➡ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.5
- 2) บัตรภาพ
- 3) ชุดถ้อยคำ
- 4) กิจกรรมลูกบอล 3 ภาษา
- 5) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง อารยธรรมอินเดียและจีน
- 6) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย
- 7) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีน
- 8) ใบงานที่ 4.1 เรื่อง จำแนกอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน
- 9) ใบงานที่ 4.2 เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://www.icontea.com/article-50.html>
  - <http://www.raneenoi.com/superpage3/c9.html>
  - http://www.aksorn.com/lib/detail_print.php?topicid=772
  - http://www.trueplookpanya.com/true/knowledge_detail.php?mul_content_id=1531

แบบประเมินสมุดเล่มเล็ก

เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีผลต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบายลักษณะการเข้ามาของอารยธรรมอินเดีย	อธิบายลักษณะการเข้ามาของอารยธรรมอินเดียในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้องละเอียดชัดเจนครบถ้วนทุกประเด็น	อธิบายลักษณะการเข้ามาของอารยธรรมอินเดียในดินแดนไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ครบถ้วนทุกประเด็น แต่ไม่ค่อยชัดเจน	อธิบายลักษณะการเข้ามาของอารยธรรมอินเดียในดินแดนไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้องบางประเด็นแต่ไม่ค่อยชัดเจน
2. การอธิบายลักษณะการเข้ามาของอารยธรรมจีน	อธิบายลักษณะการเข้ามาของอารยธรรมจีนในดินแดนไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน ครบถ้วนทุกประเด็น	อธิบายลักษณะการเข้ามาของอารยธรรมจีนในดินแดนไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ครบถ้วนทุกประเด็น แต่ไม่ค่อยชัดเจน	อธิบายลักษณะการเข้ามาของอารยธรรมจีนในดินแดนไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้องบางประเด็นแต่ไม่ค่อยชัดเจน
3. การวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย	วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียที่มีต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน ครบถ้วนทุกประเด็น	วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียที่มีต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ครบถ้วนทุกประเด็น แต่ไม่ค่อยชัดเจน	วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียที่มีต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้องบางประเด็นแต่ไม่ค่อยชัดเจน
4. การวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมจีน	วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมจีนที่มีต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ละเอียด ชัดเจน ครบถ้วนทุกประเด็น	วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมจีนที่มีต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ครบถ้วนทุกประเด็น แต่ไม่ค่อยชัดเจน	วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมจีนที่มีต่อสังคมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้องบางประเด็นแต่ไม่ค่อยชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10 - 12	ดี
6 - 9	พอใช้
ต่ำกว่า 6	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.2 ป.5/2 อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันโดยสังเขป

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัฒนธรรมต่างชาติมีอิทธิพลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยยุคปัจจุบัน

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย เช่น อาหาร ภาษา การแต่งกาย ดนตรี โดยระบุลักษณะสาเหตุ และผลโดยสังเขป
- 2) อิทธิพลที่หลากหลายของกระแสวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบันโดยสังเขป

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการเชื่อมโยง

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. ตรงต่อเวลา
3. มีความรับผิดชอบ
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แผ่นพับ เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจใบงานที่ 1.1 เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อวัฒนธรรมไทย
- 2) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 3) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 4) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 5) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจแผ่นพับ เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➡ **นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย**

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูนำบัตรภาพอาหารของชาติต่างๆ มาแจกให้นักเรียน คนละ 1 บัตรภาพ จากนั้นให้นักเรียนพิจารณาและจำแนกบัตรภาพอาหารตามชาติที่ครูกำหนด แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เพราะเหตุใดคนไทยของเราจึงมีอาหารบริโภคที่หลากหลาย นอกจากอาหารประจำท้องถิ่นหรืออาหารประจำชาติของตนเอง
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า การติดต่อกันของชาติต่างๆ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของแต่ละชาติ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์

1. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มกันตามความสมัครใจ กลุ่มละ 3-5 คน จากนั้นร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย จากหนังสือเรียน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันยกตัวอย่างและอธิบายอิทธิพลของต่างชาติที่มีผลต่อวัฒนธรรมไทย
3. นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อวัฒนธรรมไทย เมื่อทำเสร็จแล้วให้แลกเปลี่ยนกับเพื่อนในกลุ่มตรวจสอบความถูกต้องตามที่ได้ร่วมกันเฉลยกับครู
4. ครูตั้งประเด็นให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย แล้วระบุลักษณะสาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นจากการเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทยในด้านต่างๆ

ขั้นที่ 3 สรุป

1. นักเรียนร่วมกันสรุปผลการวิเคราะห์การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย โดยระบุลักษณะสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นจากการเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทยในด้านต่างๆ
2. นักเรียนและครูร่วมกันบอกแนวทางในการเลือกรับวัฒนธรรมต่างชาติที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมไทย

ขั้นที่ 1 สังเกต

ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างวัฒนธรรมต่างชาติที่มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของนักเรียนมากที่สุด จากนั้นครูอธิบาย ให้นักเรียนเข้าใจว่า กระแสวัฒนธรรมต่างชาติมีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทย จึงควรเลือกรับวัฒนธรรมต่างชาติที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมไทย

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม เพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมที่หลากหลายที่มีต่อสังคมไทยจากหนังสือเรียน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์วิจารณ์ผลดีและผลเสียของการรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาใช้ในสังคมไทยในปัจจุบัน ตามประเด็นที่กำหนด แล้วสรุปผลการวิเคราะห์วิจารณ์ โดยแสดงการเปรียบเทียบผลดีและผลเสียในแต่ละประเด็น แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกความรู้

ขั้นที่ 3 สรุป

1. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลดีและผลเสียของการรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาใช้ในสังคมไทยในปัจจุบันในแต่ละประเด็น
2. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกและพิจารณารับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาปรับใช้ ในการดำเนินชีวิตให้มีความเหมาะสมกับสภาพและวัฒนธรรมของสังคมไทย

- ครูมอบหมายให้สมาชิกแต่ละกลุ่มจัดทำแผ่นพับ เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.5
- 2) บัตรภาพ
- 3) แบบบันทึกความรู้
- 4) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อวัฒนธรรมไทย

9.2 แหล่งการเรียนรู้

—

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินแผ่นพับ เรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การระบุลักษณะสาเหตุและผลของการเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย	ระบุลักษณะ สาเหตุ และผล ที่เกิดจากการเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทยได้ถูกต้อง 3 ด้านขึ้นไป	ระบุลักษณะ สาเหตุ และผล ที่เกิดจากการเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทยได้ถูกต้อง 2 ด้าน	ระบุลักษณะ สาเหตุ และผลที่เกิดจากการเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทยได้ถูกต้อง 1 ด้าน
2. การวิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน	วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันได้ถูกต้อง 3 ด้านขึ้นไป	วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันได้ถูกต้อง 2 ด้าน	วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันได้ถูกต้อง 1 ด้าน
3. การวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน	วิเคราะห์ผลดี และผลเสียของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันได้ถูกต้องและยกตัวอย่างประกอบ	วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่ และยกตัวอย่างประกอบ	วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ยกตัวอย่างประกอบ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 4.3
- ป.5/1 อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป
  - ป.5/2 อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา
  - ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อยุธยาเป็นอาณาจักรที่มีความมั่นคงและเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครอง เนื่องจากมีปัจจัยที่เหมาะสม นอกจากนั้นบรรพบุรุษไทยในสมัยอยุธยาที่มีประวัติและผลงานที่สร้างความภาคภูมิใจแก่คนรุ่นหลัง

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) การสถาปนาอาณาจักรอยุธยาโดยสังเขป
- 2) ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา
- 3) พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาด้านการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป
- 4) ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ชาวบ้านบางระจัน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการตีความ
- 4) ทักษะการสรุปลงความเห็น
- 5) ทักษะการหาแบบแผน

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. มีความรับผิดชอบ
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. รักความเป็นไทย

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

ป้ายนิเทศ เรื่อง อยุธยาเมืองเก่า

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง อยุธยาเมืองเก่า

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการเมืองการปกครอง
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยอยุธยา
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง ระบบเศรษฐกิจสมัยอยุธยา
- 4) ตรวจสอบงานที่ 3.2 เรื่อง พัฒนาการด้านเศรษฐกิจสมัยอยุธยา
- 5) ตรวจสอบงานที่ 4.1 เรื่อง ผลงานของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1
- 6) ตรวจสอบงานที่ 6.1 เรื่อง ผลงานของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
- 7) ตรวจสอบงานที่ 8.1 เรื่อง ผลงานของชาวบ้านบางระจัน
- 8) ตรวจสอบแบบบันทึกการอ่าน
- 9) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 10) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 11) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 12) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง อยุธยาเมืองเก่า

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบป้ายนิเทศ เรื่อง อยุธยาเมืองเก่า

8. กิจกรรมการเรียนรู้

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง อยุธยาเมืองเก่า

เรื่องที่ 1 ปัจจัยที่ส่งเสริมความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการเมืองการปกครอง
วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

เวลา 1-2 ชั่วโมง

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูเล่าความเป็นมาของอาณาจักรอยุธยาให้นักเรียนเกิดความสนใจใคร่รู้
2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เพราะเหตุใดอาณาจักรอยุธยา จึงมีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองการปกครองเป็นอย่างมาก

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore) : เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw)

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้สมาชิกแต่ละกลุ่มกำหนดหมายเลขประจำตัวเป็น 1-4 เรียกว่า กลุ่มบ้าน จากนั้นให้นักเรียนที่มีหมายเลขเดียวกันมารวมกันเป็นกลุ่มใหม่ เรียกว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
2. สมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยา จากหนังสือเรียน ห้างสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ตามประเด็นที่ครูกำหนด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain) : เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw)

1. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่า ปัจจัยที่กลุ่มได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลนั้น เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ในการส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยาอย่างไร
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการอภิปราย จากนั้นให้นักเรียนกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแยกย้ายกันกลับเข้าสู่กลุ่มบ้าน เพื่ออธิบายความรู้ที่ได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมให้สมาชิกในกลุ่มบ้านฟัง

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการเมืองการปกครอง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอใบงานที่ 1.1 โดยครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจความถูกต้อง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยา

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างพระนามของพระมหากษัตริย์ในสมัยอยุธยา แล้วช่วยกันเรียงลำดับให้ถูกต้อง
2. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการจัดการปกครองของพระมหากษัตริย์ในสมัยอยุธยาที่นักเรียนประทับใจ 1 พระองค์ จากนั้นครูสุ่มเรียกนักเรียน 1-2 คน ออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง
3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของการปกครองที่มีความเชื่อมโยงกับสังคม

ขั้นสอน

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการด้านการเมืองการปกครองสมัยอยุธยา จากหนังสือเรียน ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ
2. สมาชิกในกลุ่มผลัดกันอธิบายลักษณะการเมืองการปกครองในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3
3. ครูให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาจับสลากหมายเลข เพื่อส่งตัวแทนกลุ่มออกมาอธิบาย พัฒนาการด้านการเมืองการปกครองสมัยอยุธยาตามระยะที่จับสลากได้
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยอยุธยา โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหาคำตอบในใบงานด้วยตนเองจนครบทุกข้อ จากนั้นจับคู่กับเพื่อนในกลุ่มผลัดกันอธิบาย คำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง (นักเรียนอีกคู่หนึ่งก็ปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกัน)
5. สมาชิกรวมกลุ่ม 4 คนตามเดิม ผลัดกันอธิบายคำตอบของตัวเองให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง และสรุป คำตอบที่เป็น มติของกลุ่ม แล้วบันทึกคำตอบลงในใบงานที่ 2.1 เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจ

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองสมัยอยุธยา

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนตอบ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้าส่งออกของไทยในปัจจุบัน และสมัยอยุธยา
2. ครูยกตัวอย่างสินค้าส่งออกที่สำคัญในสมัยอยุธยา และอธิบายปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้อาณาจักรมีความ มั่งคั่งและเจริญรุ่งเรือง

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาและสืบค้นข้อมูล เรื่อง พัฒนาการด้านเศรษฐกิจสมัยอยุธยา จากหนังสือเรียน ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่าน
2. สมาชิกในแต่ละกลุ่มวางแผนการทำงานร่วมกัน และแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกในกลุ่มตามความ เหมาะสม

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลการศึกษาและสืบค้นข้อมูล เรื่อง พัฒนาการด้านเศรษฐกิจสมัยอยุธยา มา ผลัดกันอธิบายลักษณะของเศรษฐกิจในสมัยอยุธยา
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความรู้ในประเด็นที่ครูกำหนด จากนั้นครูแสดงความคิดเห็นหรืออธิบาย ความรู้เพิ่มเติม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ระบบเศรษฐกิจสมัยอยุธยา เมื่อทำเสร็จแล้วให้ สมาชิกร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงานก่อนนำส่งครู

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนทำใบงานที่ 3.2 เรื่อง พัฒนาการด้านเศรษฐกิจสมัยอยุธยา เมื่อทำเสร็จแล้วให้ตรวจสอบความ ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

1. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 3.2 จากนั้นครูชมเชยนักเรียนที่ทำใบงานได้ถูกต้องทุก ข้อ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุประบบเศรษฐกิจ และพัฒนาการด้านเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

เรื่องที่ 4 ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างเจตคติ

ขั้นที่ 1 สังเกต

ครูนำบัตรภาพอนุสาวรีย์สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) มาให้นักเรียนดู แล้วแสดงความคิดเห็นว่าสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) มีความสำคัญอย่างไรต่อกรุงศรีอยุธยา

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) จากหนังสือเรียน
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างพระราชกรณียกิจสำคัญของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ด้านการสร้างความมั่นคงแก่บ้านเมือง พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบ
3. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมมือกันทำใบงานที่ 4.1 เรื่อง ผลงานของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 ตัวแทนแต่ละกลุ่มผลัดกันนำเสนอใบงานที่ 4.1 โดยมีครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 3 สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติและผลงานสำคัญของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง)

เรื่องที่ 5 ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูถามนักเรียนว่า หากนักเรียนอยู่ในสมัยการปกครองของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถที่มีการกำหนดศักดินาในสังคม นักเรียนคิดว่า ตนเองจะอยู่ในชนชั้นใด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนสังเกตถึงความสอดคล้องของการเมืองการปกครอง และการกำหนดศักดินาของคนในสังคมสมัยกรุงศรีอยุธยา

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระบรม- ไตรโลกนาถ จากหนังสือเรียน
2. ครูกำหนดประเด็นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ วิวิจารณ์เพื่อหาคำตอบในประเด็นที่กำหนด
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการวิเคราะห์ วิวิจารณ์ในแต่ละประเด็น จากนั้นตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาสรุปผลที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติและผลงานสำคัญของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

เรื่องที่ 6 ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม

เวลา 1 ชั่วโมง

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำบัตรภาพหมายเลข 1 และ 2 มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนเล่าเหตุการณ์คร่าวๆ เกี่ยวกับบัตรภาพจากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า บัตรภาพหมายเลข 1 และ 2 มีความสำคัญต่อการเมืองการปกครองในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราชอย่างไร
2. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาและสืบค้นความรู้เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระนเรศวรมหาราช จากหนังสือเรียน

ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 กำหนดผู้นำและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ

สมาชิกแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้า และเลขานุการกลุ่ม แล้วแบ่งหน้าที่กันศึกษาและสืบค้นความรู้ในประเด็นที่กำหนด

ขั้นที่ 2 วางแผน

สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนในการศึกษาและสืบค้นความรู้ในประเด็นตามที่ครูกำหนด

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติตามแผน

สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ตามที่ตนรับผิดชอบ โดยศึกษาและสืบค้นความรู้จากหนังสือเรียน และห้องสมุด แล้วนำข้อมูลมาอธิบายและแลกเปลี่ยนความรู้กันภายในกลุ่ม แล้วทำใบงานที่ 6.1 เรื่อง ผลงานของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ขั้นที่ 4 ประเมินผลการปฏิบัติ

สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบผลงานในใบงานที่ 6.1

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงและพัฒนา

นักเรียนแต่ละกลุ่มปรับปรุงและพัฒนาผลงานในใบงานที่ 6.1 จากนั้นนำเสนอส่งครูตรวจ

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปประวัติและผลงานสำคัญของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

เรื่องที่ 7 ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

เวลา 1 ชั่วโมง

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างเจตคติ

ขั้นที่ 1 สังเกต

1. ครูเปิดวีซีดีการ์ตูนนิทานพื้นบ้านไทย เรื่อง หลวิชัย คาวิ ให้นักเรียนดู (เลือกช่วงที่มีลูกเสือกับลูกโค) จากนั้น ครูเล่าความเป็นมาของนิทานพื้นบ้านไทยดังกล่าวให้นักเรียนทราบ และยกตัวอย่างวรรณคดีในสมัยอยุธยา
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า วรรณคดีดังกล่าวน่าจะเกิดในสมัยของกษัตริย์พระองค์ใดของกรุงศรี-อยุธยา พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ จากนั้นครูเฉลยคำตอบและอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : สมเด็จพระนารายณ์มหาราช จากหนังสือเรียน
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากพระราชกรณียกิจสำคัญของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการวิเคราะห์คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากพระราชกรณียกิจสำคัญของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จากนั้นตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาสรุปผลที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 สรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติและผลงานสำคัญของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

เรื่องที่ 8 ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : ชาวบ้านบางระจัน
วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่หาย

เวลา 1 ชั่วโมง

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเปิดเพลงศึกบางระจันให้นักเรียนฟัง เมื่อฟังจบแล้วให้นักเรียนเล่าเรื่องราวการต่อสู้ และวีรกรรมที่สำคัญของชาวบ้านบางระจัน ตามที่ปรากฏในเนื้อเพลง

ขั้นสอน

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา : ชาวบ้านบางระจัน จากหนังสือเรียน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและสรุปในแต่ละประเด็นตามที่ครูกำหนดและสรุปผล จากนั้นส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลที่เป็นผลสรุปของกลุ่ม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 8.1 เรื่อง ผลงานของชาวบ้านบางระจัน โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหาคำตอบในใบงานด้วยตนเองจนครบทุกข้อ จากนั้นจับคู่กับเพื่อนในกลุ่มผลัดกันอธิบายคำตอบของตนเองให้เพื่อนฟัง (นักเรียนอีกคู่หนึ่งก็ปฏิบัติกิจกรรมเช่นเดียวกัน)
4. สมาชิกรวมกลุ่ม 4 คนตามเดิม ผลัดกันอธิบายคำตอบของตนเองให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง และสรุปคำตอบที่เป็นมติของกลุ่ม แล้วบันทึกคำตอบลงในใบงานที่ 8.1 เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจ

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าของวีรกรรมที่สำคัญของชาวบ้านบางระจัน และแนวทางการนำแบบอย่างที่ดีไปประยุกต์ ใช้ในการปฏิบัติตน

- ครูมอบหมายให้สมาชิกแต่ละกลุ่มจัดป้ายนิเทศ เรื่อง อยุธยาเมืองเก่า โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง อยุธยาเมืองเก่า

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.5
- 2) บัตรภาพ
- 3) เพลง คึกบางระจัน
- 4) สลาก
- 5) วีซีดีการ์ตูนนิทานพื้นบ้านไทย เรื่อง หลวิชัย คาวี
- 6) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการเมืองการปกครอง
- 7) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยอยุธยา
- 8) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ระบบเศรษฐกิจสมัยอยุธยา
- 9) ใบงานที่ 3.2 เรื่อง พัฒนาการด้านเศรษฐกิจสมัยอยุธยา
- 10) ใบงานที่ 4.1 เรื่อง ผลงานของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1
- 11) ใบงานที่ 6.1 เรื่อง ผลงานของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
- 12) ใบงานที่ 8.1 เรื่อง ผลงานของชาวบ้านบางระจัน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

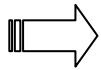
- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://www.rd.go.th/publish/3459.0.html>
  - <http://www1.mod.go.th/heritage/king/ayuthaya/ayuthaya1.htm>
  - http://www.trueplookpanya.com/true/knowledge_detail.php?mul_content_id=1770
  - http://www.trueplookpanya.com/true/knowledge_detail.php?mul_content_id=1776

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินป้ายนิเทศ เรื่อง อยุธยาเมืองเก่า

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา	อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาได้ถูกต้องชัดเจน ครบถ้วน ทั้ง 2 ด้าน	อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาได้ถูกต้อง 2 ด้าน แต่ไม่ชัดเจน	อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาได้ถูกต้อง 1 ด้าน
2. การอธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา	อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้ถูกต้อง ครบถ้วน ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านพื้นฐานวัฒนธรรมที่มีมาตั้งแต่โบราณ 2) ด้านผู้นำที่มีความสามารถ 3) ด้านทำเลที่ตั้งดีและอุดมสมบูรณ์ 4) การจัดระเบียบการปกครอง	อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้ถูกต้อง 3 ด้าน	อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้ถูกต้อง 2 ด้าน
3. การแสดงประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญของอยุธยา	แสดงประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาที่น่าภาคภูมิใจได้อย่างถูกต้องชัดเจน และครบถ้วน 5 พระองค์/คน ดังนี้ 1) สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 2) สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ 3) สมเด็จพระนเรศวรมหาราช 4) สมเด็จพระนารายณ์มหาราช 5) ขาวบ้านบางระจัน	แสดงประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาที่น่าภาคภูมิใจได้ถูกต้อง 4 พระองค์/คน	แสดงประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาที่น่าภาคภูมิใจได้ถูกต้อง 3 พระองค์/คน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.3

ป.5/1 อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป

ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อาณาจักรธนบุรี เป็นยุคแห่งการกอบกู้เอกราช และบูรณะฟื้นฟูบ้านเมืองในทุกๆ ด้าน โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำสำคัญในการพัฒนาและสร้างความมั่นคงแก่บ้านเมือง

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

5) การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีโดยสังเขป

6) พระราชประวัติและผลงานของพระเจ้าตากสินมหาราชโดยสังเขป

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล

2) ทักษะการวิเคราะห์

3) ทักษะการตีความ

4) ทักษะการสรุปลงความเห็น

5) ทักษะการหาแบบแผน

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. มีความรับผิดชอบ

3. มุ่งมั่นในการทำงาน

4. รักความเป็นไทย

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

สมุดภาพ เรื่อง สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง พัฒนาการสมัยธนบุรี

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง พระราชประวัติและผลงาน
- 3) ตรวจสอบบันทึกการอ่าน
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง พัฒนาการสมัยธนบุรี

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบสมุดภาพ เรื่อง สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง พัฒนาการสมัยธนบุรี

เรื่องที่ 1 การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

เวลา 1-2 ชั่วโมง

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

ครูเล่าถึงสาเหตุของการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช สามารถกอบกู้เอกราชและสถาปนาอาณาจักรธนบุรีสำเร็จได้อย่างไร

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี จากหนังสือเรียน ห้างสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ แล้วบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกการอ่าน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากนั้นร่วมกันอภิปรายว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช สามารถกอบกู้เอกราชและสถาปนาอาณาจักรธนบุรีสำเร็จคืออะไร
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชสามารถกอบกู้เอกราชและสถาปนาอาณาจักรธนบุรีสำเร็จ
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มออกมาสรุปปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชสามารถกอบกู้เอกราชและสถาปนาอาณาจักรธนบุรีสำเร็จ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี เมื่อทำเสร็จแล้วให้ร่วมกันตรวจความถูกต้อง หรือแก้ไขให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอใบงานที่ 1.1 จากนั้นครูและนักเรียนสรุปพัฒนาการของอาณาจักรธนบุรีตั้งแต่การกอบกู้เอกราชจนสถาปนาอาณาจักรธนบุรี

ขั้นที่ 1 สังเกต

ครูนำแผนที่แสดงที่ตั้งชุมชนที่มีอำนาจในต้นสมัยกรุงธนบุรี มาแสดงให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนสังเกตตำแหน่งที่ตั้งของชุมชนต่างๆ หลังจากที่ได้ศึกษารู้อยู่คร่าวๆ ครั้งที่ 2 จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความยากลำบากในการต่อสู้เพื่อกู้เอกราชของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จากชุมชนต่างๆ และกองทัพพม่า

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พระราชประวัติและผลงานสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จากหนังสือเรียน และห้องสมุด
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบความถูกต้องของพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นที่กำหนด จากนั้นตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่หน้าชั้นเรียน โดยมีครูตรวจสอบความถูกต้อง
4. นักเรียนทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง พระราชประวัติและผลงาน เป็นรายบุคคล เมื่อทำเสร็จให้ตรวจความถูกต้องก่อนนำส่งครู

ขั้นที่ 3 สรุป

1. นักเรียนร่วมกันสรุปพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และการสถาปนากรุงธนบุรี
2. นักเรียนและครูร่วมกันบอกคุณค่าพระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของคนไทยในปัจจุบัน

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำสมุดภาพ เรื่อง สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง พัฒนาการสมัยธนบุรี

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.5
- 2) แผนที่แสดงที่ตั้งชุมชนที่มีอำนาจในต้นสมัยกรุงธนบุรี
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี
- 4) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง พระราชประวัติและผลงาน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://allknowledges.tripod.com/thonburi.html>
  - <http://learn.wattano.ac.th/TCH/suriyan/Part%20TO.htm>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินสมุดภาพ เรื่อง สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การแสดงประวัติและผลงานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	แสดงประวัติและผลงานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชบุคคลสำคัญสมัยธนบุรีได้ถูกต้องชัดเจน และยกตัวอย่างประกอบ	แสดงประวัติและผลงานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชบุคคลสำคัญสมัยธนบุรีได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ และยกตัวอย่างประกอบ	แสดงประวัติและผลงานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชบุคคลสำคัญสมัยธนบุรีได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ยกตัวอย่างประกอบ
2. การอธิบายลักษณะการกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี	อธิบายลักษณะการกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีตามลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องและเข้าใจง่าย	อธิบายลักษณะการกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีตามลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ และเข้าใจง่าย	อธิบายลักษณะการกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีไม่เป็นไปตามลำดับเหตุการณ์
3. การอธิบายพัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี	อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรธนบุรีเกี่ยวกับการกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีได้ถูกต้องละเอียด ชัดเจน	อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี เกี่ยวกับการกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ค่อนข้างละเอียด ชัดเจน	อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี เกี่ยวกับการกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีได้ถูกต้องเพียงบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บรรพบุรุษของไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีได้สร้างสรรค์ภูมิปัญญาอันเป็นประโยชน์ เป็นที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม
- 2) ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการเชื่อมโยง
- 4) ทักษะการสรุปอ้างอิง

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักความเป็นไทย

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แผ่นพับ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี

7. การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ภูมิปัญญาไทย

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 1.1 เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา
- 2) ตรวจสอบงานที่ 3.1 เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี
- 3) ตรวจสอบงานที่ 3.2 เรื่อง คุณค่าภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษไทย
- 4) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 5) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 6) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 7) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ภูมิปัญญาไทย

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบแฟ้มพับ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ➡ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ภูมิปัญญาไทย

ขั้นที่ 1 สังเกต

ครูนำบัตรภาพพระพุทธรูปและพระปรางค์ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้นักเรียนดู และให้นักเรียนตอบคำถาม จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. ครูให้นักเรียนรวมกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน ตามความสมัครใจ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา จากหนังสือเรียน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ความรู้ในประเด็นที่ครูกำหนด
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการวิเคราะห์ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์
4. นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา เป็นรายบุคคล เมื่อทำใบงานเสร็จแล้วให้ตรวจความเรียบร้อยก่อนนำส่งครู

ขั้นที่ 3 สรุป

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปลักษณะของภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยา และบอกคุณค่าของภูมิปัญญาในอดีต ที่ส่งผลมาถึงปัจจุบัน

ขั้นที่ 1 สังเกต

นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างความเชื่อของคนในสังคมไทย หรือความเชื่อของนักเรียน จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า บรรพบุรุษของเราในอดีต เหตุใดจึงมีความเชื่อเกี่ยวกับโลกสวรรค์ โลกมนุษย์ และนรก

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี จากหนังสือเรียน
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่า บรรพบุรุษของเราในสมัยธนบุรี เหตุใดจึงมีความเชื่อเกี่ยวกับโลกสวรรค์ โลกมนุษย์ และนรก
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการวิเคราะห์ จากนั้นส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์ที่หน้าชั้นเรียน
4. ครูนำบัตรภาพมาแสดงที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า บัตรภาพจากสมุดภาพไตรภูมิหมายเลข 1 และหมายเลข 2 มีผลต่อพฤติกรรมของคนอย่างไร
5. ครูอธิบายให้เข้าใจว่า สมุดภาพไตรภูมิในสมัยธนบุรีเป็นกุศโลบายการเผยแผ่คำสอนของพระพุทธศาสนา
6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันยกตัวอย่างภูมิปัญญาด้านวรรณกรรมสมัยธนบุรี และบอกคุณค่าที่ได้รับจากภูมิปัญญาดังกล่าว

ขั้นที่ 3 สรุป

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปลักษณะของภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยธนบุรี และบอกคุณค่าของภูมิปัญญาในอดีตที่ส่งผลมาถึงปัจจุบัน

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า หากไม่มีภูมิปัญญาที่ตกทอดมาจากบรรพบุรุษไทย จะเกิดผลอย่างไรต่อสังคมไทย
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาไทยที่บรรพบุรุษของไทยได้สร้างสรรค์ไว้

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

นักเรียนรวมกลุ่มเดิมเพื่อร่วมกันศึกษาและสืบค้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย จากห้องสมุด

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันรวบรวมข้อมูลที่ได้จากศึกษาและสืบค้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา สมัยธนบุรี แล้วผลัดกันเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย
2. นักเรียนทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี เป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ 3.2 เรื่อง คุณค่าภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษไทย เมื่อทำเสร็จแล้วให้ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง หรือแก้ไขให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอใบงานที่ 3.2 จากนั้นครูและนักเรียนสรุปคุณค่าและแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำแผ่นพับ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

➔ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ภูมิปัญญาไทย

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ป.5
- 2) บัตรภาพ
- 3) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา
- 4) ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี
- 5) ใบงานที่ 3.2 เรื่อง คุณค่าภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษไทย

9.2 แหล่งการเรียนรู้

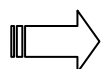
- ห้องสมุด

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินแผ่นพับ เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยา	อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยา พร้อมแสดงภาพประกอบได้ถูกต้อง ชัดเจน และครบถ้วน ดังนี้ 1) ด้านแนวคิดเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ 2) ด้านศิลปกรรม 3) ด้านวรรณกรรม	อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาได้ถูกต้อง ชัดเจน 2 ด้าน พร้อมแสดงภาพประกอบ	อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาได้ถูกต้อง ชัดเจน 1 ด้าน พร้อมแสดงภาพประกอบ
2. การอธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยธนบุรี	อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยธนบุรีพร้อมแสดงภาพประกอบได้ถูกต้อง ชัดเจน และครบถ้วน ดังนี้ 1) ด้านศาสนา 2) ด้านวรรณกรรม	อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยธนบุรีได้ถูกต้อง ชัดเจน 1 ด้าน พร้อมแสดงภาพประกอบ	อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยธนบุรีได้ถูกต้อง ชัดเจน 1 ด้าน แต่ไม่แสดงภาพประกอบ
3. การบอกแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย	บอกแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และเห็นคุณค่า	บอกแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เป็นส่วนใหญ่ และเห็นคุณค่า	บอกแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยได้อย่างถูกต้อง เพียงส่วนน้อย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

